

Školský vzdelávací program
Základnej školy s materskou školou, Brodno 110, Žilina
Poznanie- kľúč k životu

ŠKVP pre 1. stupeň ZŠ

Kód a názov ŠVP	ISCED 1
Stupeň vzdelania	Primárne vzdelávanie, 1. stupeň ZŠ (1.-4.ročník ZŠ)
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	30. júna 2014
Miesto vydania	Základná škola s materskou školou, Brodno 110, Žilina
Platnosť ŠkVP	01. september 2014

ŠKVP pre 2. stupeň ZŠ

Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania nie.2.stupeň	Nižšie stredné vzdelávanie. Nadväzuje na primárne vzdelávanie. ZŠ (5.-9. ročník ZŠ)
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	30. júna 2014
Miesto vydania	Základná škola s materskou školou, Brodno 110, Žilina
Platnosť ŠkVP	01. september 2014

Predkladateľ:

Základná škola s materskou školou Brodno 110, Žilina

Adresa: Základná škola s materskou školou Brodno 110, Žilina,

Brodno 110, 010 14 Žilina

IČO: 37811789

Riaditeľ školy: **PaedDr.Emília Sidorová**

Koordinátor pre tvorbu ŠVP: PaedDr.Emília Sidorová

Kontakt : t.č. 041/ 5962041 , email: zsbrodno@gmail.com

www.zsbrodza.edu.sk

Rada školy pri ZŠ s MŠ Brodno 110, Žilina

Adresa: Brodno 110, 010 14 Žilina

Predseda Rady školy: Anna Tvrdá

Podpis:

Zriaďovateľ:

Mesto Žilina

Adresa: Námestie obetí komunizmu 1

011 31 Žilina

Podpis:

Žilina. 30.8.2014

Podpis riaditeľa

Platnosť ŠKVP Dátum	Zmeny v ŠKVP Dátum	Záznamy o zmenách, úpravách, doplneniach a pod.
01.09.2008		Školský vzdelávací program pre 1.a 5. ročník (Rada školy schválila 19.6.2008)
	30.06.2009	Doplnené o vzdelávací program 2. a 6. ročníka a zmena obsahu podľa nových učebníc
01.09.2009		ŠKVP pre 1., 2. a 5., 6. ročník (Rada školy schválila 23.6.2009)
	30.06.2010	Doplnené o vzdelávací program 3. a 7. ročníka a zmena obsahu podľa nových učebníc
01.09.2010		ŠKVP pre 1., 2., 3. , 5., 6. a 7. ročník (Rada školy schválila 23.6.2010)
	30.6.2011	Doplnené o vzdelávací program 4. a 8. ročníka a zmena obsahu podľa nových učebníc
01.09.2011		ŠKVP pre 1. – 8. ročník (Rada školy schválila 27.6.2011)
	29.6.2012	Doplnené o vzdelávací program 9. ročníka a zmena obsahu podľa nových učebníc
1.9.2012		ŠKVP pre 1. – 9. ročník (Rada školy schválila 26.6.2012)
	30.8.2013	Doplnené o zmeny obsahu podľa nových učebníc
1.9.2013		ŠKVP pre 1. – 9. ročník (Rada školy schválila 23.6.2013)
	29.8.2014	Doplnené o zmeny obsahu podľa nových učebníc a zmeny podľa rokovani pedagogickej rady z 14.4.2014
1.9.2014		ŠKVP pre 1. – 9. ročník (Rada školy schválila 26.6.2014)

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť a vybavenie školy

Základná škola s materskou školou Brodno 110, Žilina je typom úplnej školy s deviatimi ročníkmi. V každom ročníku je jedna trieda. Škola zlučuje nasledujúce zariadenia:

základnú školu s kapacitou 200 žiakov, školský klub detí s kapacitou 50 detí, materskú školu s kapacitou 45 detí, školskú jedáleň.

Základná škola je od 1.1.2005 v rámci racionalizačných opatrení spojená s materskými školami Brodna a Vrania s novým názvom ZŠ s MŠ Brodno 110, Žilina.

Škola v roku 2009 oslávila 40 výročie v súčasných priestoroch, prvé zmienky o škole v Brodne zo školskej kroniky pochádzajú z roku 1925.

Školu tvoria tri budovy, budova základnej a materskej školy, budova telocvične a budova jedálne. Okolie tvorí rozsiahly školský areál. V hlavnej budove sú triedy, kabinety špeciálne učebne a zborovňa pre učiteľov.

Zborovňa je vybavená kvalitnou počítačovou technikou s pripojením na internet, kópiarkou, tlačiarňou a inými drobnými kancelárskymi strojm ako laminátor, stroj na hrebeňovú väzbu a pod.. Kabinety sa priebežne dopĺňajú novými pomôckami. Nábytok v triedach a lavice sú nové. Vymenili sme okná na budove školy a školskej jedálne a telocvični, zrekonštruovali hygienické zariadenia, strechu na budove školy. Zlepšovaním podmienok pre prácu žiakov a učiteľov sa snažíme o efektívnejšie a tvorivejšie vyučovanie.

V škole je jedna počítačová miestnosť pre 17 žiakov, ktorú využívajú všetky ročníky a jedna špeciálna učebňa prírodovedných predmetov s možnosťou interaktívnej výučby pre 2. stupeň. Interaktívna výučba je prebieha aj v štyroch triedach na 2. stupni. Všetky PC sú pripojené na internet. Využívame i bezdrôtové pripojenie.

Výučbu s využitím IKT na 1. stupni umožňujú interaktívne tabule v troch triedach. Učiteľia majú možnosť absolvovať školenia a workshopy k novým interaktívnym vyučovacím programom.

Telocvična prešla v roku 2007 rekonštrukciou. Využíva sa aj v popoludňajších hodinách pre záujmovú činnosť žiakov. V areáli máme 4 športové ihriská s využitím na volejbal, basketbal, futbal, nohejbal a detské ihrisko. Areál je otvorený aj v popoludňajších hodinách pre športové vyžitie detí a mládeže. S pomocou rodičov sme vytvorili učebňu v prírode s altánkom.

Škola je umiestnená v pohorí Javorníky. Bradlo Brodňanka je svojim geologických charakterom a rastlinstvom odlišné od širšieho okolia, čo bolo dôvodom vyhlásenia územia už v roku 1972 za prírodnú rezerváciu. Neďaleko školy sa nachádza rybník s chovom kaprov, kde je možné príjemné posedenie i s výučbou. Rieku Kysucu, oddeľujúcu Vranie a Brodno treba chápať aj ako cenný biotop mnohých rastlín a živočíchov, ktoré sú na ňu viazané. Znečisťovanie životného prostredia a hlavne vody je jedným z problémov našej doby. Tieto podmienky využívame v školskom vzdelávacom programe rozšírením výučby prírodovedných predmetov.

2. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Organizáciou vyučovania a rozvrhom hodín vytvárame vhodnú štruktúru pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodný režim vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia sa, zdravého prostredia učební (tried) a ostatných priestorov školy podľa platných technických a hygienických noriem – zodpovedajúca svetelnosť, teplota, nehučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku.

V roku 2011 sme vymenili klasické žiarivky za zdravé biele svetlo.

Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, dostupnosť prvej pomoci. Na škole máme zdravotníka zaškoleného červeným krížom. Lekárničky sú na viacerých miestach, a sú pravidelne doplňované. Vyučujúci sa vyškolili v poskytovaní prvej pomoci. Besedy na túto tému absolvujú i žiaci.

V areáli školy platí zákaz fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín, v budovách školy sa vykonáva pravidelná bezpečnostná kontrola, škola má zmluvu s technikom BOZP a PO.

3. Škola ako životný priestor

- Sme školou s otvorenou komunikáciou a spoluprácou.
- Každý žiak má možnosť v niečom vyniknúť.
- Do bežných tried začleňujeme žiakov so zdravotným znevýhodnením.
- Každý človek na škole je rešpektovaný a môže druhých obohatiť.
- Svet okolo ponúka množstvo informácií, umožňujeme ich žiakom získať prostredníctvom IKT.
- Spolupráca s materskou školou uľahčuje vstup žiakom do známeho prostredia.
- Demokracii sa učia v spolupráci žiaci, rodičia i učitelia.
- Učíme sa o prírode v prírode. "Najlepšou učebnicou je príroda."
- Ponúkame množstvo záujmových krúžkov. "Kto sa hrá, nemá čas na túlanie."
- Športový areál školy je k dispozícii verejnosti.
- "Pri spoločne strávenom čase sa lepšie spoznáme."
- Našu prácu počas roka sprevádza množstvo školských tradícií, ako víťanie prvákov, oslavy, rozlúčka deviatakov a pod., ktoré obohacujú aj verejný kultúrny život.

“ Spoločná zábava podporuje spoločnú prácu.“

4. Charakteristika žiakov

Základná škola s materskou školou Brodno 110 , Žilina (ďalej “škola“) , poskytuje predprimárne, primárne a nižšie stredné vzdelanie deťom vo veku od 2 do 16 rokov. Spádovou oblasťou sú prímestské časti Žiliny- Brodno a Vranie , v minulosti samostatné obce vzdialené 5 km od mesta .Školu navštevuje v priemere 140 žiakov. Priemer počtu žiakov v triedach je 16.

Žiaci našej školy dosahujú dlhodobu dobré výchovno-vyučovacie výsledky. Prejavuje sa to pri prijímaní žiakov na stredné školy a pri výsledkoch Testovania 9, kde sa udržujeme niekoľko rokov nad priemerom Slovenska. Disciplína žiakov je na veľmi dobrej úrovni, všetky prejavy agresie a šikanovania riešime hneď v začiatkoch.

Škola má skúseností so vzdelávaním žiakov s poruchami učenia , správania, poruchami pozornosti, komunikácie a fyzickým handicapom. Na škole pracuje špeciálny pedagóg na skrátený úväzok, ktorý spolupracuje s výchovnou poradkyňou a ostatnými vyučujúcimi pri práci so žiakmi s ŠVVP i so žiakmi so SZP.

5. Charakteristika pedagogického zboru

V škole pre oblasť základného školstva pracuje zväčša 15 členný pedagogický zbor zložený z kvalifikovaných pedagogických zamestnancov. Deväť triednych učiteľov, jeden netriedny, vedenie školy, riaditeľ školy a jeho zástupca pre základné školstvo a dvaja vychovávateľa pre školský klub detí. Na škole pracuje aj špeciálny pedagóg, ktorý sa venuje deťom so zdravotným znevýhodnením, ale aj iným pri výskyte problémov. Úzko spolupracuje s triednymi učiteľmi i rodičmi.

Podrobné zadelenie zamestnancov a ich kariérny rast je rozpracovaný v pláne kontinuálneho vzdelávania. Vzdelávanie Modernizácia vzdelávacieho procesu absolvovali dvaja učitelia, traja učitelia ukončili vzdelávanie pre získanie kvalifikácie vyučovania cudzích jazykov na 1. stupni. Na škole organizujeme výmenné semináre , na ktorých sa učitelia učia od seba navzájom, alebo organizujeme školenia. Prípravu pedagogických zamestnancov orientujeme na zvyšovanie si svojich kompetencií , hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT, sprostredkovanie najnovších poznatkov (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.

Pedagogickí zamestnanci sú podporovaní a motivovaní vedením školy k ďalšiemu vzdelávaniu, ako:

-príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, MZ atď.,

- príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.,

- príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie .

Budujeme pracovný tím kvalifikovaných odborníkov, ochotných napredovať vo svojej profesii učiteľa, so schopnosťou byť zodpovednými za zverenú oblasť výchovy a vzdelávania. Podporujeme a organizujeme vzdelávanie učiteľov v IKT, v oblasti komunikačných zručností, personálneho manažmentu, v rozširovaní a zvyšovaní pedagogických kompetencií. Podporujeme tiež vzdelávanie učiteľov 1. stupňa v cudzom jazyku za účelom zvýšenia kvalifikovanosti výučby cudzích jazykov na 1. stupni.

Všetci pedagogickí pracovníci sú kvalifikovaní učitelia, ktorí sa popri vyučovaní venujú záujmovej činnosti žiakov a práci v metodických orgánoch, či činnosťou koordinátorov výchovy k manželstvu a rodičovstvu, protidrogovej výchovy, environmentálnej výchovy, výchovného poradcu a iných. Všetci učitelia sú zapojení do akcií a činností podľa plánu Zelenej školy, certifikát ktorej sme získali v roku 2011 a v roku 2012 a v roku 2014 sme ho obhájili a získali vlajku Zelenej školy .

Počet pedagogických pracovníkov základnej školy dlhodobo nepresahuje 15 , preto je ich práca úzko prepojená a na vysokej úrovni je aj ich spolupráca.

Vekové zloženie je rôznorodé, od začínajúcich učiteľov, ktorým poskytujeme adaptačné vzdelávanie, po učiteľov pred dôchodkom. Navzájom sa obohacujú modernými poznatkami a skúsenosťami.

6. Dlhodobé a krátkodobé projekty

Cesta k emocionálnej zrelosti- projekt sa uskutočňuje pravidelne v 6.ročníku . Učí deti spoznávať samého seba, osamostatňovať sa závislosti od rodičov, spolunažívať s rovesníkmi. Cieľom projektu je výchova k zodpovednosti i v otázkach konzumácie alkoholu, fajčenia a užívania drog .

Správaj sa normálne -projekt prebieha v 5. ročníku v spolupráci s Policajným zborom v Žiline. Cieľom je viesť žiakov k občianskej zodpovednosti. Projekt je pre žiakov veľkým prínosom.

Enviroprojekty : dlhodobo realizujeme projekty zamerané na environmentálnu výchovu a ochranu životného prostredia, súťaže, triedenie odpadu, čistenie lesov ako Projekty žiakov: Deň Zeme, Apríl- mesiac lesov, Deň vody, Ekohra , Envirodinka, Eko dni- čistenie Brodna a Vrania , Obec Brodno očami detí"- projekt z grantu Nadácie Orange k programu Školy pre

budúcnosť, „Cestičkou do školy“ – projekt z grantu nadácie Pontis v rámci programu Naša Žilina, „Oáza zelene“ – projekt z grantu Nadácie VÚB .

Strom života

Škola je členom Stromu života - mimovládnej, dobrovoľnej a neziskovej organizácie podporujúcej environmentálne programy školy. Ako členovia sme získali grant na revitalizáciu zelene školy.

Zelená škola

Ako jediná mestská škola plníme úlohy Zelenej školy. Zelená škola je certifikačno-vzdelávací program, ktorý je súčasťou celosvetovej siete Eco-School.

V škole plníme 7 krokov ku Zelenej škole vypracovaných podľa systémov environmentálneho riadenia(EMAS/ISO14001):

1. Zostavenie Kolégia Zelenej školy, 2. Environmentálny audit školy, 3. Akčný plán, 4. Monitoring a hodnotenie, 5. Pro-environmentálna výučba, 6. Informovanie a spolupráca, 7. Eko-kódex školy.

Školy, ktorým sa podarí úspešne zrealizovať všetkých sedem krokov, získajú na konci certifikačného obdobia medzinárodné ocenenie - certifikát „Zelená škola“ a vlajku Eco-Schools. Za čiastočné splnenie podmienok sa školám udeľuje diplom „Na ceste k Zelenej škole“. V roku 2011 sme získali certifikát Zelenej školy , na čo sme veľmi hrdí a zaväzuje nás to k ďalšej práci v oblasti ochrany prírody a environmentálnej výchovy. V roku 2012 a 2014 sme si certifikát obhájili.

Projekty s celoštátnou platnosťou, do ktorých sme zapojení

Názov: Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania

Organizátor: NÚCEM

Cieľ: Zavedenie el. testovania a vytvorenie databázy úloh a testov

Názov: Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami Sme nepilotná škola.

Organizátor: ŠIOV, Štátny inštitút odborného vzdelávania

Cieľ: Národný projekt sa sústreďí na vysoko aktuálne potreby trhu práce a snaží sa pripraviť kvalitných odborníkov a pracovné sily, ktoré trh vyžaduje, aby žiak našiel svoje uplatnenie.

Názov: Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva

Organizátor: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Cieľ: Vybudovanie a vytvorenie funkčného el. vzdelávacieho systému, zabezpečenie ďalšieho vzdelávania ped. zamestnancov, sprístupňovanie digitálnych vzdelávacích obsahov, el. testovanie pripravenosti detí pre školskú dochádzku.

Spoločenskovedné súťaže:

Olympiáda z anglického jazyka, projektová súťaž z Aj, súťaž Aj FUNNY ENGLISH Hviezdoslavov Kubín, Slávik Slovenska, O čom snívajú hračky- literárna súťaž, Tvoríme vlastnú knihu- literárna súťaž, Recyklohry-Kam s ním?, alebo Ako to bolo u nás doma – literárna súťaž

Prírodovedné súťaže: Matematická olympiáda, Pytagoriáda, Matematický klokan, Fyzikálna olympiáda; Čo vieš o hviezdach

Výtvarné súťaže: Zima – Vianoce očami detí, Veľkonočné tradície, Moja mama , Fašiangy – výtvarná súťaž, Význam stromov a zelene pre život ľudí v meste (Žilina)

Športové súťaže: basketbal, volejbal, maxivolejbal, futbal, futbalová liga, atletická liga

7. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Cieľom spolupráce je otvorená občianska spoločnosť . Škola sa stáva centrom aktivít lokálnej komunity. Miestnu komunitu tvoria deti, žiaci, učitelia, bývalí žiaci, podnikateľská sféra obce, organizácie obce. Škola sa usiluje výchovu k tolerancii, rasovej a národnostnej znášanlivosti preniesť do reálneho života v obci.

Spolupráca s rodičmi sa realizuje prostredníctvom zvolenej Rodičovskej rady pri ZŠ s MŠ Brodno. Zástupcovia jednotlivých tried sú volení na prvom plenárnom rodičovskom združení. Stretávajú sa podľa potreby. Zúčastňujú sa na aktivitách školy, spoluorganizujú triedne akcie ako výlety, súťaže, besiedky, karneval a deň detí . Pomáhajú sponzorsky rôznym materiálom pre prácu s deťmi. Zlepšujú estetické prostredie tried svojich detí v spolupráci s triednym učiteľom.

Rodičia sú o priebehu vzdelávania žiakov priebežne informovaní na triednych schôdkach alebo konzultáciách a formou žiackych knižiek. Majú možnosť sa zúčastňovať vyučovania počas dní Otvorených dverí. Veľký dôraz kladieme na neustále riešenie všetkých problémov

v spolupráci s rodičom i žiakom. Dobrá komunikácia s rodičmi je jedným z hlavných cieľov školy a má dlhoročnú tradíciu .

Rada školy pri ZŠ s MŠ Brodno bola ustanovená v zmysle § 24 a 25 zákona NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov a § 5 ods. 5 vyhlášky MŠ SR č. 291/2004 Z.z., ktorou sa určujú podrobnosti o spôsobe ustanovenia orgánov školskej samosprávy, o ich zložení, o ich organizačnom a finančnom zabezpečení . Predsedom rady školy je Anna Tvrdá . Rada školy je 11 členná. Rada školy má v priebehu školského roka minimálne 3 zasadnutia.

Dôležitá je komunikácia so zriaďovateľom školy, mestom Žilina, kde riešime otázky výchovy a vzdelávania, prevádzky a financovania.

V oblasti styku s verejnosťou je našou víziou škola ako centrum aktivít lokálnej komunity. Spolupracujeme s miestnymi organizáciami Zborom požiarnej ochrany v Brodne, Telovýchovnou jednotou Brodna vytváraním spoločných aktivít, zapájaním občanov do záujmovej činnosti žiakov školy ako vedúcich krúžkov. Rozvíjame aj spoluprácu s poslancami mestského zastupiteľstva za oblasť Brodna a Vrania.

Do vzdelávacieho procesu je zakomponovaná i spolupráca s ďalšími inštitúciami, ktoré môžu priniesť ďalší rozvoj žiakov. Sú to inštitúcie, na ktoré sa obraciame pri tvorbe a realizáciách projektov: mimovládna organizácia Tília, Správa Národného parku Malá Fatra , Škola ochrany prírody vo Varíne, a Považské múzeum v Budatíne .Ďalej je to PPP, Polícia mesta Žiliny, spolupráca s verejnoprospešnými organizáciami pri zbere druhotných surovín: Zberné suroviny Žilina.

8. Priestorové a materiálno–technické podmienky školy

Cieľom v tejto oblasti je dostať materiálno-technické vybavenie školy na úroveň zodpovedajúcu požiadavkám kvalitnej výučby, estetického a bezpečného pracovného prostredia .

Základnú škola s materskou školou tvoria 3 objekty:

- učebňový pavilón,
- telocvičňa a dielne,
- školská jedáleň s kuchyňou a školskou knižnicou

Učebňový pavilón je dvojposchodová budova. Na prízemí je od septembra 2004 umiestnená materská škola. Na výchovno-vzdelávaciu činnosť má k dispozícii 2 učebne. V jednej miestnosti je zriadená kuchynka na vydávanie vedľajšej stravy. MŠ má vlastné sociálne zariadenia, v roku 2014 kompletne zrekonštruované.

Ročníky 1.-9. sú umiestnené na 1. a 2. poschodí. Výchovno-vyučovacie procesy sa uskutočňujú v 11 učebniach. Z tohto počtu je jedna počítačová a jedna špeciálna učebňa na vyučovanie prírodovedných predmetov, chémie, fyziky. V špeciálnej učebni je interaktívna tabuľa pre interaktívne vyučovanie. Odborné učebne využívame na besedy, premietanie filmov a DVD, mobilný dataprojektor s notebookom pre učiteľa, softvérové vybavenie na jednotlivé vyučovacie predmety. Kabinety sú vybavené modernými pomôckami a každoročne sa ich vybavenie zlepšuje. V budove sa nachádza kancelária riaditeľa, kancelárie zástupcov pre ZŠ a MŠ, zborovňa a 5 kabinetov. Učitelia majú pre svoju prácu k dispozícii, výpočtovú a kopírovaciu techniku a prístup na internet. V štyroch z piatich tried je možné interaktívne vyučovanie. Učitelia 1. stupňa majú tri interaktívne tabule umiestnené v triedach.

V druhom pavilóne sa nachádza priestranná zrekonštruovaná telocvičňa s kovo- a drevodielňou a tri kabinety. Kabinet telesnej výchovy je vybavený náčiním pre rôzne druhy športov, napr. i pre floorbal a cvičenie s fit-loptami.

Vonkajší areál tvoria štyri ihriská, bežecká dráha, doskočisko pre skok do diaľky, výseč pre vrh guľou. Betónové basketbalové ihrisko, malé a veľké futbalové ihrisko a ihrisko pre volejbal.

Pre materskú školu a školský klub detí sme vybudovali s pomocou mesta detské ihrisko. V spolupráci s rodičmi a vďaka rôznym projektom sme urobili novú výsadbu v školskom areáli.

Stravovanie sa žiakom a zamestnancom školy poskytuje v školskej jedálni. Máme vlastnú kuchyňu. Miestnosť jedálne je esteticky upravená pre príjemné stolovanie.

V budove školskej jedálne je školská knižnica i pobočka miestnej knižnice, ktorú môžu žiaci i obyvatelia využívať.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

1. Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.
2. Vychovať žiakov aktívnej ochrane prírody a svojho zdravia na základe poznania.
3. Dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole.
4. Dať žiakom schopnosti komunikovať v materinskom, ale i v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov so zameraním na multikultúrnu výchovu.

5. Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.
6. Vychovať zdravo sebavedomých a slušných ľudí, ktorí si stoja za svojimi názormi a rešpektujú názory iných.
7. V spolupráci s rodičmi žiakov vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.
8. Vytvárať školu s kvalitným personálnym obsadením a dobrými medziľudskými vzťahmi.
9. Škola sa stáva kultúrnym a športovým centrom obce.

2. Zameranie školy

Zkladnou filozofiou našej školy je poskytnúť žiakom kompetencie pre ich budúci kvalitný život.

V každom ročníku je jedna trieda, preto vyučovanie v triedach nešpecifikujeme, ale snažíme sa všetkým dať rovnaké šance na získanie poznania. Zavádzanie cudzích jazykov a IKT v predmetoch je v dnešnej otvorenej spoločnosti samozrejmosťou. Anglický jazyk učíme od 1. ročníka. Druhým cudzím jazykom je nemecký jazyk od 7.ročníka.

Podmienky školy, jej okolie, predurčujú bližšie environmentálne zameranie školy. Do školského programu sme preto zaradili environmentálnu výchovu a ekológiu ako voliteľné predmety.

Naša škola je menšou školou v okrajovej časti mesta. Žiakov tvoria, až na výnimky, deti žijúce v Brodne a Vraní. Výhodou školy a jej menšieho počtu žiakov je fakt, že všetci žiaci i učitelia sa poznajú a všetci navzájom môžu tak vedome ovplyvňovať svoje konanie.

Na škole pracuje kvalitný pedagogický zbor, ktorý sa nebráni zavádzať do výchovno-vyučovacieho procesu nové prvky. Priebeh a výsledky výchovy a vzdelávania z hľadiska činností učiteľov a žiakov sú na dobrej úrovni. Učitelia vytvárajú dobré podmienky pre výchovno-vzdelávací proces. Pokojná pracovná atmosféra pozitívne ovplyvňuje vzájomné vzťahy v škole. Vedenie školy podporuje vzdelávanie pedagógov.

Kontrolná činnosť zameraná na kvalitu práce a poznanie kompetencií učiteľa i žiaka je vykonávaná pravidelne s cieľom zaistiť trvalosť kvality výchovy a vyučovania, a jej zvyšovanie.

Osobnosť žiakov rozvíja ponuka krúžkovej činnosti, organizovanie rôznych podujatí zameraných na environmentálnu výchovu a aktivity v školskom klube. Preventívne a multidisciplinárne činnosti školy sú na dobrej úrovni. Prispieva k tomu organizovanie spoločenských, kultúrnych a športových aktivít, ktoré majú na škole bohatú tradíciu a zároveň plnia preventívnu funkciu pred negatívnymi vplyvmi na žiaka. Našou snahou je globálne vzdelávanie žiakov s cieľom uvedomenia si jednotlivca a jeho úlohy v celosvetovom spoločenstve.

Veľmi dobrú úroveň má informačný systém školy, v ktorom využívame asc Agendu. Učebné osnovy, plány a vzdelávacie štandardy sa priebežne podľa potreby revidujú . Pedagogickí zamestnanci správne vedú pedagogickú dokumentáciu a dodržiavajú všeobecne záväzné školské predpisy, s ktorými sú pravidelne oboznamovaní.. Pri kontrole štátnej školskej inšpekcie dosiahla škola dobré hodnotenie.

3.Stupne vzdelania

ISCED 1, primárne vzdelávanie, 1. stupeň ZŠ (1.-4. roč)

ISCED 2, nižšie sekundárne vzdelávanie, ktoré nadväzuje na primárne vzdelávanie, pre 2. stupeň ZŠ, (5.-9. roč.)

4 .Organizácia výučby

Formy organizácie primárneho vzdelávania – ISCED1 2 upravuje § 29 § 30 Zákona

o výchove a vzdelávaní z roku 2008 v znení neskorších predpisov. Základná škola je plnoorganizovaná . Prvý stupeň základnej školy tvorí prvý až štvrtý ročník, druhý stupeň 5.-9. ročník.

Vyučovanie je organizované podľa rozvrhu hodín, ktorý je schválený riaditeľkou školy a radou školy . Rozvrh hodín je v každej triede. Triednické práce vykonáva triedny učiteľ so žiakmi formou triednickej hodiny a inými triednickými prácami .

Začiatok vyučovania je o 7,45 hod. Vyučovacia hodina trvá 45 minút, začína sa aj končí zvonením. Prestávky medzi vyučovacími hodinami sú 10 minútové, veľká prestávka trvá 20 minút a nasleduje po druhej vyučovacej hodine.

a) časové rozdelenie dňa:

7, 30 – 7, 40 príchod do školy
7, 45 – 8, 30 1. vyučovacia hodina
8, 40 – 9, 25 2. vyučovacia hodina
9, 45 – 10, 30 3. vyučovacia hodina
10, 40 – 11, 25 4. vyučovacia hodina
11, 35 – 12, 20 5. vyučovacia hodina
12, 30 – 13, 15 6. vyučovacia hodina
13,45 – 14,20 7. vyučovacia hodina

b) činnosť v ŠKD – popoludní 11, 25 – 16, 10

d) mimovyučovacia (krúžková) činnosť začína po vyučovaní

5. Personálne zabezpečenie vzdelávania

Pedagogickí zamestnanci:

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady a ostatné kvalifikačné požiadavky a pedagogickú spôsobilosť stanovené zákonom,
- preukazujú spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržaní neformálnej disciplíny,
- riadia svoj sebarozvoj a celoživotné učenie v odbornej oblasti a osobnostnom raste,
- sú ako súčasť kolektívu schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, práce v tímoch a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci:

- svojimi manažérskymi spôsobilosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúce, motivované spolupracujúce spoločenstvo v škole s náročnou profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- zaujímajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu a vytvárajú preň podmienky.

Odbornú pomoc pedagógom, žiakom a rodičom poskytujú:

špeciálny pedagóg, výchovný poradca.

6. Prijímanie na vzdelávanie ,ukončenie jednotlivých stupňov vzdelávania a vydávanie dokladov o získanom vzdelaní

Prijímanie na štúdium

Školskú spôsobilosť zisťujeme rozhovorom na slávnostnom zápise na plnenie povinnej školskej dochádzky v prítomnosti zamestnanca zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.

Zápis žiakov sa uskutočňuje tretí januárový týždeň na základe VZN mesta Žilina . Zápis sa uskutočňuje slávnostným posedením s rodičmi, keďže materská škola sa nachádza v budove školy. Rodič môže požiadať o odklad povinnej školskej dochádzky podľa zákona.

Na žiadosť rodiča môže riaditeľ školy povoliť vzdelávanie žiaka osobitným spôsobom podľa platnej legislatívy. Na zápise je prítomný zástupca z PPP.

Primárny stupeň školského vzdelávania

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecno-vzdelávacieho programu ostatného ročníka primárneho stupňa základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie. Absolvent programu primárneho vzdelávania plynule pokračuje na nadväzujúcom stupni nižšieho sekundárneho vzdelávania alebo adekvátnom stupni viacročného gymnázia. Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru

vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy žiak získa primárne vzdelanie. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“

Nižšie sekundárne vzdelanie

Nižšie sekundárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním všeobecnovzdelávacieho programu 9. ročníka. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie. Tým splní podmienku na pokračovanie vo vzdelávaní na vyššom sekundárnom stupni (na všeobecnovzdelávacom alebo odbornovzdelávacom type vzdelávania), v priebehu ktorého ukončuje povinné základné vzdelávanie (povinnú školskú dochádzku). Dosiahnutie tohto stupňa vzdelania je pre všetkých žiakov nevyhnutnou podmienkou pokračovania v ďalšom štúdiu. Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy získa žiak nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak získal nižšie stredné vzdelanie“. Ak žiak ukončí plnenie povinnej školskej dochádzky v nižšom ročníku ako deviatom ročníku, na vysvedčení z príslušného ročníka sa mu do doložky uvedie: „Žiak získal primárne vzdelanie“.

7. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia

Nevyhnutnosťou pre realizáciu Štátneho vzdelávacieho programu je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia, zdravého prostredia učební (tried) a ostatných priestorov školy podľa platných noriem – odpovedajúce svetlo, teplo, nehluchosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku.

Bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, dostupnosť prvej pomoci z materiálneho aj ľudského hľadiska, vrátane kontaktov na lekára, či iných špecialistov. Dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín v škole a okolí a výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a častí využívaných priestorov a tiež pravidelná bezpečnostná kontrola.

8. Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

- učebne (triedy) vybavené viacúčelovým a funkčným zariadením, špeciálne učebne a priestory (v súlade so vzdelávacím obsahom školy)
- telocvičňa s upraveným bezpečným povrchom pre potreby telesnej výchovy vybavené potrebným náradím a cvičebným náčiním,
- dielňa pre výučbu techniky a svetu práce s potrebným vybavením
- informačno-komunikačné centrum (knihnica, učebňa informatiky)
- priestory pre aktívne využitie voľného času, relaxáciu a spoločné činnosti, volejbalové ihrisko, basketbalové ihrisko, futbalové ihrisko
- priestory pre hromadné stretávanie žiakov celej školy alebo tried, učiteľov, rodičov – priestory chodby na 1. poschodí

- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (pre školský klub, pre záujmové krúžky telocvičňa a triedy),
- priestory pre prípravnú prácu učiteľa, jeho relaxáciu, priestory pre uloženie pomôcok – zborovňa vybavená technikou, kabinety
- priestory pre vedenie školy a potrebných nepedagogických pracovníkov s príslušným vybavením (miestnosť riaditeľa, zástupcu, výchovného poradcu.) s náležitým zariadením a vybavením
- priestory pre odkladanie odevov a obuvi (lavičky s vešiakmi na chodbe)
- priestory pre hygienu, vrátane WC žiakov a žiačky, učiteľov a učiteľky,
- spoločné stravovanie v školskej jedálni – vlastná kuchyňa
- pre riešenie zdravotných problémov – vyškolený zdravotník, lekárničky
- ďalšie pomocné priestory pre zaistenie chodu školy– sklady

III. Profil absolventa

1. Charakteristika absolventa - Stupeň vzdelania: ISCED 1

Absolvent ISCED 1 na našej škole by mal dôstojne prezentovať nielen seba, ale aj školu, a to svojim správaním, konaním, vedomosťami, zručnosťami a spôsobilosťami. Absolvent 1. stupňa ZŠ má mať osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti. Mal by byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, vedieť vnímať vzťahy medzi človekom a prírodou, chrániť ju a zveľaďovať, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa i o svoje fyzické i psychické zdravie, mať schopnosť vnímať umenie a kultúru vôbec, vedieť uzatvárať kompromisy, byť čestný a spravodlivý, byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, byť si vedomý svojich kvalít, vedieť ich zúročiť a náležite vo svojom ďalšom živote využiť.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

Upravené podľa odporúčania Európskeho parlamentu a rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,

- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,

- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,

osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadiami a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam sociálno-emočnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

2.Charakteristika absolventa - Stupeň vzdelania: ISCED 2

Absolvent ISCED 2 na našej škole by mal svojím vystupovaním robiť dobré meno škole, byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy, byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, poznať metódy prírodných vied (hypotéza, experiment, analýza) a diskutovať o prírodovedných otázkach, mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov, mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzá-

jomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín, dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania, ovládať dva svetové jazyky, mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy, byť si vedomý svojich kvalít ,byť pripravený uplatniť sa v zamestnaní a byť zodpovedný za svoj život.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti)4:**

4 Upravené podľa odporúčania Európskeho parlamentu a rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.

kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,

- dokážete vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- dokážete využívať IKT pri vzdelávaní,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokážete spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

kompetencie (spôsobilosti) občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- dokážete na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu, buduje si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine – uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokážete tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokážete odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné

- dokážete si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho plánovaní,
- dokážete získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokážete inovovať zaužívané potupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci práce, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokážete sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,

- dokážete orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,

- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,

- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),

- správa sa kultívovane, primerane okolnostiam, situáciám,

- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

IV. Pedagogické stratégie

Dôraz kladieme na samostatnosť a zodpovednosť za učenie.

V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie.

Osobnostný a sociálny rozvoj realizujeme stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností.

Školský špeciálny pedagóg poskytne odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom a zamestnancom školy.

Práca v oblasti environmentálnej výchovy je na našej škole veľmi bohatá. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných. Žiaci majú o túto oblasť veľký záujem.

Pri prevencii drogových závislostí sa zameriavame na rôzne aktivity ako besedy, filmy, kvízy, rozhovory. I napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

Dôsledne vychádzame z potrieb žiakov a motivujeme ich do učenia pestrými formami výučby, ako sú napr. exkurzie, športové aktivity a pod.. Chceme si všímať ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac preferujeme samostatnú a tímovú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva. Dôležitá pre nás je potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie. Podporujeme vyučovanie pomocou didaktickej techniky, semináre, diskusie, samo-

statné a tímové projekty, dlhodobé samostatné práce, prezentácie a obhajobu výstupov, praktickú výučbu. Využívame IKT vo vyučovaní.

V. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba je potreba na úpravu podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupov vo výchove a vzdelávaní pre žiaka, ktoré vyplývajú z jeho zdravotného znevýhodnenia jeho vývinu v sociálne znevýhodnenom prostredí, uplatnenie ktorých je nevyhnutné na rozvoj schopností alebo osobitostí žiaka a dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia (§2 písm.i)školského zákona)

Školská integrácia je výchova a vzdelávanie žiakov so ŠVVP v triedach škôl a školských zariadení určených pre žiakov bez ŠVVP (§2 písm.s)školského zákona)

To znamená, že ak zo záverov vyšetrenia v poradenskom zariadení vyplýva, že ním vyšetrené dieťa má ŠVVP a bude sa vzdelávať v bežnej triede ZŠ a rodič s tým súhlasí, ide o integráciu.

V ZŠ s MŠ Brodno sú žiaci so ŠVVP začlenení v triedach s ostatnými žiakmi. Pracujú podľa individuálnych plánov. Sú to žiaci s poruchami učenia, s poruchami správania a pozornosti. Naším cieľom je poskytnúť im čo najlepšie podmienky pre ich osobný rozvoj.

Povinnosti školy :

- spolupráca s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, rodičmi,
- pripravenosť učiteľov na prácu s týmito žiakmi,
- spolupráca vyučujúcich s výchovným poradcom,
- vypracovanie individuálneho vzdelávacieho programu, jeho dodržiavanie, vyhodnocovanie,
- rešpektovať zdravotný stav jedinca,
- pri hodnotení žiaka prihliadať na stupeň a mieru postihnutia,
- zabezpečenie kompenzačných pomôcok a programov.

Dôraz kladieme na spoluprácu všetkých zúčastnených subjektov vo výchovno-vzdelávacom procese, teda žiaka, rodiča a učiteľa, čo je základným predpokladom pre úspech. Počas celého edukačného procesu spolupracujeme s rodičom. Škola vytvára predpoklady pre výchovno-vzdelávací proces podľa konkrétnych požiadaviek pre žiakov:

- **zo zdravotným znevýhodnením,**
- **zo sociálne znevýhodneného prostredia,**

- s nadaním.

Žiaci so zdravotným znevýhodnením

V prípade, že učiteľ zistí u žiaka prejavy, ktoré by mohli byť spôsobené špeciickou poruchou učenia alebo iným handicapom, ktorý narušuje proces výučby, informuje výchovného poradcu a zákonného zástupcu žiaka. Ak zákonný zástupca žiaka požiada o vyšetrenie centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie alebo zdravotníckeho zariadenia a toto potvrdí, že sa jedná o žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len ŠVVP), je žiak vzdelávaný a hodnotený podľa odporúčenia odborného pracoviska, ktoré posudok vydalo.

Na žiadosť rodiča môže byť začlenený v triede s ostatnými žiakmi, má vypracovaný individuálny vzdelávací program vytvorený triednym učiteľom v spolupráci so špeciálnym pedagógom, vyučujúcimi jednotlivých predmetov a výchovnou poradkyňou, na základe odporúčení z výsledkov vyšetrenia. Plán sa doplní podľa zmien potrieb a výsledkov žiaka. Podľa druhu znevýhodnenia sa vypracúva na určité obdobie, po ňom sa zhodnotí jeho plnenie a navrhne sa ďalší postup.

Vzdelávanie prebieha bežným spôsobom s tým, že vyučujúci sa zameriavajú na primerane spracovaný obsah, výklad učiva, úpravu metód, foriem práce a spôsobu hodnotenia.

Rovnako dôležité je kompenzovať handicap žiaka zapájaním ho do skupinovej práce alebo sa mu venovať individuálne. Práca so žiakom s ŠVVP nemôže prebiehať na úkor iných žiakov v triede. Obsah učiva nie je upravovaný, pokiaľ sa nejedná o žiaka s ľahkým mentálnym zaostaním.

Zodpovednosť za edukačný proces nesie vyučujúci pedagóg, ktorý spolupracuje s výchovným poradcom a špeciálnym pedagógom. Každý vyučujúci v triede je oboznámený s požiadavkami na prácu so žiakmi s ŠVVP.

Začlenenému žiakovi so ŠVVP sa v doložke na vysvedčení uvedie: „Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu.“

Žiaci s nadaním

Zabezpečenie výučby žiakov mimoriadne nadaných je podobný ako u žiakov so znevýhodnením.

Tiež nadaný žiak potrebuje zvláštne prístupy, metódy a individuálny program. Postup učiteľa je rovnaký. Je potrebné vyšetrenie s odporúčaniami odborníka, z ktorých naša škola vychádza.

Žiaci mimoriadne nadaní sú v našej škole integrovaní do bežných tried, môžu sa v rámci individuálneho plánu zúčastňovať výučby niektorých predmetov vo vyšších ročníkoch. Výučba je zameraná na individuálny rozvoj žiaka.

Žiak sa sleduje po stránke osobnostného a sociálneho rozvoja, ktorý nemusí byť v súlade s rozvojom v oblasti vzdelávacej. V mimoriadnych prípadoch môže žiak zvládnuť dva ročníky v jednom roku.

Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia

Škola zabezpečí finančnú a materiálnu pomoc v spolupráci s mestom a rodičmi. Do tejto skupiny žiakov zaraďujeme žiakov z rodinného prostredia s nízkym sociálno-kultúrnym a ekonomickým postavením. Uplatňuje individuálny prístup, spolupracujeme so školským pedagógom. Potrebná je pravidelná spolupráca s rodičmi i pracovníkmi z UPSVR.

VI. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Ku každému žiakovi pristupujeme individuálne, neporovnávame výsledky medzi deťmi, hodnotíme každého podľa jeho možností a predpokladov.

Dbáme na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Hodnotením sledujeme vývoj žiaka a jeho zlepšenie.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame zo zákona č. 245/2008 Zb. z. o výchove a vzdelávaní v znení neskorších predpisov (tzv. školského zákona) a Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa berie do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Takýchto žiakov hodnotíme podľa odporúčaní špec. pedagóga a psychológa.

Odlišujeme hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. Ďalšie informácie o hodnotení a klasifikácii uvádza § 55 – 58 školského zákona.

Takýto žiak nemá opakovat' ročník z tých vyučovacích predmetov, v ktorých majú na jeho neúspešnosť vplyv dôsledky jeho diagnózy. Ak sa na prospechu žiaka okrem jeho zdravotného znevýhodnenia podieľa významnou mierou viac faktorov, k hodnoteniu a klasifikácii stupňom nedostatočný je možné pristúpiť, avšak len po odbornom posúdení a odporúčení tohto postupu príslušným poradenským zariadením

Kritériá pre hodnotenie žiakov

- zvládnutie jednotlivých výstupov vyučovacích predmetov v rámci individuálnych schopností žiaka
- schopnosť riešiť problémové situácie
- úroveň komunikačných schopností
- schopnosť vykonávať činnosti aby mali určitý zmysel a riešiť problémy tvorivým spôsobom
- zmeny v správaní, postojoch a zručnostiach
- miera zodpovednosti a tolerancie, ktorú žiak pociťuje

Získavanie podkladov na hodnotenie a klasifikáciu

Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové),
- úprava zošitov, samostatné aktivity a domáce úlohy
- spracovávanie referátov a prác k daným témam
- modelové a problémové úlohy, kvízy, krížovky, rébusy
- výroba pomôcok, modelov, laboratórne úlohy
- projektové a skupinové práce
- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka
- analýzou výsledkov žiakov,
- konzultáciou s inými učiteľmi vyučujúcimi žiaka,
- rozhovormi so zákonnými zástupcami žiaka.

Zásady hodnotenia a klasifikácie

- kvalita a kvantita klasifikácie(hodnotenia) je predpokladom objektívnosti hodnotenia,
- výsledok každej klasifikácie učiteľ oznamuje žiakovi a poukáže pri tom na klady a nedostatky,
- pri ústnom skúšaní oznamuje výsledok okamžite, pri písomnej práci najneskôr do 1 týždňa,
- termíny kontrolných prác jednotlivých predmetov koordinuje triedny učiteľ, v jeden deň môžu mať žiaci jednu skúšku kontrolného charakteru,
- učiteľ je povinný viesť si záznamy klasifikácie, hodnotenia a zapisovať ju aj do žiackych knižiek,
- hodnotenie musí byť pre žiaka zrozumiteľné, podľa dohodnutých kritérií a podľa očakávaných výstupov ŠVP
- hodnotení žiakov používame rôzne formy: klasifikácia, bodové hodnotenie, slovné hodnotenie
- žiakov vedieme k sebahodnoteniu a sebakontrolle
- hodnotenie musí prebiehať priebežne v celom časovom období a výsledná známka je stanovená na základe dostatočného množstva rôznych podkladov, klasifikuje sa len dostatočne prebrané a precvičené učivo

PROSPECH

- učiteľ uplatňuje objektivitu, primeranú náročnosť a pedagogický takt,
- pri celkovej klasifikácii prihliada na možné zakolísanie žiaka v priebehu klasifikačného obdobia pre určitú indispozíciu,
- klasifikačné obdobia zahŕňajú prácu žiaka počas celej doby trvania, nie výsledok priemeru známok,
- žiaci sú klasifikovaní zo všetkých predmetov uvedených v učebnom pláne,
- hodnotí učiteľ, ktorý vyučuje daný predmet,
- na konci klasifikačných období, najneskôr 24 hodín pred pedagogickou radou predložia vyučujúci výsledky klasifikácie riaditeľovi školy.

SPRÁVANIE

- klasifikáciu správania navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní v pedagogickej rade,
- kritériom pre klasifikáciu správania je dodržiavanie školského poriadku počas klasifikačného obdobia,
- pri klasifikácii správania sa prihliada na účinnosť predchádzajúcich výchovných opatrení na žiaka,
- škola klasifikuje správanie sa žiaka počas vyučovania a školských akcií.

AUTOEVALVÁCIA ŽIAKA

- sebahodnotenie je súčasťou edukačného procesu,
- žiaci sú hodnotení inými žiakmi, skupinou alebo sa učia hodnotiť samého seba,
- autoevalvácii spravidla predchádza hodnotenie pedagógom,

- pedagóg vedie žiaka k schopnosti sebahodnotenia v zmysle zdravého sociálneho a psychického rozvoja.

-

HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA ŽIAKOV SO zdravotným znevýhodnením.

Žiaci majú právo na vzdelanie, ktorého obsah, formy a metódy zodpovedajú jeho možnostiam. Majú právo na vytvorenie podmienok, na poradenskú pomoc školy. Pri ich hodnotení a klasifikácii sa prihliada k druhu postihnutia alebo znevýhodnenia, postupuje sa podľa školského zákona.

Hodnotenie na 1. stupni

Na 1. stupni sa hodnotí slovné alebo klasifikáciou podľa voľby rodičov.

V 1. ročníku sme zvolili slovné hodnotenie vo všetkých vyučovacích predmetoch, a to jednak vychádzajúc zo záujmu rodičov o tento typ hodnotenia, ale aj z pozitívneho vplyvu na samotných žiakov a ich prácu. Slovné hodnotenie odbúrava u žiakov stres zo známkovania, stimuluje ich vnútornú potrebu vzdelávať sa ďalej, motivuje ich do ďalšej činnosti, odstraňuje negatívne vplyvy pri porovnávaní sa žiakmi, kto akú známku dostal, uvoľňuje napätie z žiakov, umožňuje kvalitnejšie vnímanie učiva, podporuje rozvoj životných zručností a pravidiel spolunažívania, má povzbudivý účinok, je jasný a zrozumiteľný.

Slovné hodnotenie je založené na komunikácii a tá sa uskutočňuje ústnou aj písomnou formou. V 1. ročníku pri hodnotení využívame rôzne symboly – pečiatky, samolepky, znaky. Pri slovnom hodnotení budeme používať informačný záznam /záznam hodnotenia/, ktorý slúži na rýchlu orientáciu v žiackych výkonoch. V 2.,3. a 4. ročníku rodičia zvolili a pedagogická rada prerokovala hodnotenie klasifikáciou.

Hodnotenie na 2. stupni

Na 2. stupni všetky predmety uvedené v učebnom pláne klasifikujeme.

2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa zakladá na bodovom hodnotení. Body sa pridelujú na základe:

- pozorovania (hospitácie),
- rozhovoru s manažmentom školy,
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadane naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)
- bodové ohodnotenie podľa kritérií vypracovaných v spolupráci s vedúcimi metodických orgánov a zástupcu odborov,

- hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,
- hodnotenia pedagogických zamestnancov a ich projektovej činnosti,
- vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- hodnotenia učiteľov žiakmi-dotazník

Hodnotenie prebieha 1x ročne na základe prvotného sebahodnotenia a hodnotiaceho rozhovoru zamestnanca . Na hodnotenie nadväzuje vypracovanie plánu kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov.

3. Hodnotenie školy

Autoevalvácia (vlastné hodnotenie školy) je pre nás cestou k poznaniu našich predpokladov kvality , možností zlepšenia , zistenia našich výsledkov a cestou k budovaniu vízie školy podľa potrieb našich zákazníkov: žiakov a ich rodičov.

Priebežne sledujeme:

- aké podmienky majú žiaci k vyučovaniu,
- ako prebieha vyučovanie, aké stratégie učiteľia používajú,
- ako škola motivuje žiakov k vzdelaniu, ako podporuje žiakov s problémami i nadaných,
- spoluprácu rodičov, školy a ostatných zainteresovaných skupín,
- riadenie školy a jej spoločenskú funkciu,
- kvalitu vzdelávania pedagogických zamestnancov,
- personálnu prácu,
- úroveň práce školy vzhľadom na podmienky a zdroje.

Ku všetkým oblastiam sa môžu vyjadrovať žiaci, zamestnanci školy, rodičia. Môžu prichádzať s námetmi a pripomienkami k činnosti školy.

Odporúčania, ktoré vyplynú z výsledkov z hodnotenia zapracúvame do plánov školy. Takto chceme zlepšovať kvalitu našej školy, aby sa stala konkurencieschopná.

Kritériá pre vyhodnocovanie výsledkov autoevalvácie:

1. Výsledky predchádzajúcej autoevalvácie
2. Zistené objektívne výsledky porovnateľných škôl
3. Korelácia s očakávaniami žiakov ich zákonných zástupcov a ped. pracovníkov školy
4. Korelácia s platnými právnymi normami

SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY ŠKOLY:

- uplatnenie a úspešnosť absolventov,

- zaujímavý ŠkVP,
- využívanie všetkých priestorov školy aj v popoludňajších hodinách,
- veľký výber záujmových krúžkov, podpora talentov, umeleckých, športových,
- spolupráca s organizáciami v obci ,
- telocvičňa s vybavením, ihriská, športový areál,
- podpora vzdelávania pedagogických zamestnancov školy,
- zapájanie sa do projektov vyhlásených MŠ SR, ESF a inými subjektmi na získanie spolupráce, grantov – finančných prostriedkov pre školu,

SLABÉ STRÁNKY ŠKOLY :

- stav budovy vyžadujúci si neustále opravy.

PRÍLEŽITOSTI ŠKOLY:

- uplatňovanie a zavádzanie moderných technológií do vyučovania,
- uplatňovanie možnosti slovného hodnotenia na 1. stupni,
- informatizácia vyučovania, IKT vo vyučovaní, digipédia
- budovanie a rozvíjanie spolupráce s rodičmi a obcou /zriaďovateľom/,
- vzdelávanie pedagogických pracovníkov.

RIZIKÁ ŠKOLY:

- zhoršovanie technického stavu školy,
- zvyšovanie prevádzkových nákladov školy bez finančného navššenia normatívu na žiaka,
- nedostatočné ohodnotenie pedagogických zamestnancov.
-

VII. Začlenenie prierezových tém

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti vyučovacích predmetov. Štátny vzdelávací program zavádza tieto prierezové témy:

1. MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA
2. MEDIÁLNA VÝCHOVA
3. OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ
4. ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

5. DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE
6. OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA
7. TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI
8. REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

1. MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA (MUV)

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehľbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenal len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnou výchovu budeme začleňovať do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodologickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch ,či pri výučbe materinského a cudzích jazykov.

2. MEDIÁLNA VÝCHOVA (MDV)

Cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť:

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú),
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií.
- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Mediálna výchova sa bude využívať najmä vo výučbe predmetov slovenský jazyk a literatúra, náboženská výchova, občianska výchova, ale príležitostne aj v ostatných predmetoch podľa možností.

3.OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ (OSR)

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný (akademický) rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú.

Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, seba dôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziludské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

Téma sa prelína všetkými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Navrhujeme, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód. Na našej škole sa táto prierezová téma objavuje najmä v predmetoch občianska výchova a náboženská výchova, priebežne aj v iných podľa obsahu učiva.

4.ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA (ENV)

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vedieť hodnotiť objektivnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania smerom k životnému prostrediu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

My budeme tému rozvíjať vo všetkých predmetoch, špeciálne však v predmete ekológia, biológia, prírodoveda.

V 1. ročníku – 1 hodina týždenne ako samostatný predmet.

Obsah tejto prierezovej témy realizujeme cez všetky projekty školy i projekty Stromu života a Zelenej školy

5.DOPRAVNÁ VÝCHOVA (DOV)

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerený je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele dopravnej výchovy na ZŠ sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka, na oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, korčuľari, kolobežkári, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerený je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich

vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Prierezová tematika sa bude realizovať priebežne vo všetkých predmetoch podľa vhodnosti vyučovacích tém. V štvrtom ročníku bude hlbšie zapracovaná v rámci predmetu vlastiveda.

Na škole máme vlastné dopravné ihrisko, na ktorom prakticky precvičujú dopravné situácie žiaci 1. stupňa.

6.OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA (OZO)

Povinné učivo „Ochrana života a zdravia“ (OZO realizujeme prostredníctvom vyučovacích predmetov štátneho vzdelávacieho programu a obsahom samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier a účelových cvičení. Aplikuje sa v ňom učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou ochrany človeka a prírody (OČP). Z jeho obsahu bola vyčlenená ochrana prírody a dopravná výchova do iných vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu. Ochrana človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Ciele učiva

Povinné učivo, ktoré nie je samostatným predmetom je súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Poskytuje žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Formatívna a informatívna zložka učiva sa prezentuje činnosťou žiakov:

- a) morálnou, ktorá tvorí základ ich vlasteneckého a národného citenia;
- b) odbornou, ktorá im umožňuje osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- c) psychologickou, ktorá pôsobí na proces adaptácie v požiadavkách záťažových situácií;
- d) fyzickou, pre ktorú je charakteristická tvorba predpokladov na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií;

Kompetencie preberaného učiva zahŕňajú individuálne, medziľudské aspekty a pokrývajú formy správania, ktoré jednotlivec využíva na efektívnu a konštruktívnu účasť na spoločenskom živote v prípadoch riešenia konfliktov. Základné zručnosti v rámci tejto kompetencie zahŕňajú schopnosť účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka. Tieto spoločenské a občianske kompetencie by mali ovplyvniť schopnosť žiakov zvládať stres a frustráciu, komunikáciu s inými ľuďmi a solidaritu pri riešení problémov širšej komunity ľudí.

Možno predpokladať, že rozvíjaním týchto vlastností sa utvárajú požadované schopnosti potrebné pre občana v oblasti ochrany života a zdravia (OZO) a to nielen v aktuálnom čase počas vzdelávania v škole, ale aj v úlohe perspektívnej v dospelosti v rôznych zamestnaniach.

Absolvovaním učiva získavajú žiaci nevyhnutné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. Svojou humánnou podstatou má pre žiakov mimoriadny význam. Sebaochrana a vzájomná pomoc vychádza z práva každého občana byť včas varovaný pred hroziacim nebezpečenstvom varovnými signálmi, zabezpečený individuálnymi ochrannými prostriedkami , evakuáciou a ukrytím. Mimoriadna udalosť môže vzniknúť v rôznych častiach štátu kedykoľvek. Občania nemôžu očakávať okamžité poskytnutie pomoci. Z toho dôvodu musia byť schopní v rámci svojich možností chrániť svoje zdravie a poskytnúť pomoc iným osobám.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jedinca na život v prostredí , v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je aj poznávanie prírodného prostredia. Prioritne je učivo obsahom orientované na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmu voči občanom nášho štátu.

V obsahu učiva je viac tém, ktoré sa odvíjajú zo základov takých oblastí, ktoré môžu prispieť k rozvoju vedomostí, zručností a návykov pre ochranu človeka a spoločnosti. Pre dosiahnutie cieľov využíva OZO daný tematický obsah, vhodné organizačné formy, metódy a prostriedky prispôsobené daným podmienkam. Opakovanie určitých zhodných prvkov a príbuznosti tém treba chápať z hľadiska cieľov v ročníku (vidieť, poznať, ovládať, získať poznatok a zručnosť).

Na záver deväť ročného štúdia na základnej škole by mali žiaci teoreticky a prakticky ovládať vybrané úlohy:

- z tematiky riešenia mimoriadnych situácií – civilná ochrana;
- zo zdravotnej prípravy vedieť poskytnúť predlekársku prvú pomoc;

- vedieť zvládnuť základné činnosti pri pohybe a pobyte v prírode ;
- vzhľadom na vek a pohlavie optimálne zvyšovať psychickú, fyzickú pripravenosť a odolnosť pre prípad vzniku predpokladaných mimoriadnych situácií.

Odbornú zložku učiva naplňajú tematické celky s uvedeným obsahom :

- riešenie mimoriadnych situácií- civilná ochrana
- zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode

Na realizáciu učiva OZO sa využívajú viaceré organizačné formy :

Didaktické hry (DH) v 1.- 4. ročníku sa konajú v prírode 1 krát v roku v trvaní 4 hodín. Pred DH realizujeme deň prípravy najmä na teoretickú časť v rozsahu 2-4 hodín podľa náročnosti plánovaných činností. Didaktické hry nezamieňame s cvičeniami v prírode v rámci telesnej výchovy - učivo z turistiky.

Didaktické hry možno vykonať po ročníkoch - triedach. Na komplexnejšie zabezpečenie uplatňovania učiva je možné využívať ďalšie vzdelávacie a organizačné činnosti školy:

- vhodné témy z obsahu niektorých vyučovacích predmetov – medzi predmetové vzťahy,
- úlohy objektivej ochrany školy,
- rešpektovanie vnútorného poriadku školy,
- požiarne a poplachové smernice,
- zabezpečenie úrazovej zábrany a predlekárskej prvej pomoci,
- cvičenia v prírode v rámci telesnej výchovy,
- príprava učiteľov na didaktické hry. Špeciálne školy si upravujú obsah jednotlivých tém, a metodické postupy vo výučbe OZO podľa schopností žiakov a priestorových podmienok.

Účelové cvičenia (ÚC) v 5.-9. ročníku realizujeme v prírode 2 krát v roku po 5 hodín s pravidla na jeseň a jar. Pred realizáciou ÚC vykonáme deň prípravy z teoretickej časti učiva v rozsahu 5 hodín , pričom 5. hodina je upevňovacieho charakteru. Učivo turistiky realizované v rámci telesnej výchovy formou cvičení v prírode nezamieňame s ÚC.

Účelové cvičenia možno vykonať po ročníkoch - triedach. Na komplexnejšie zabezpečenie uplatňovania učiva je možné využívať ďalšie vzdelávacie a organizačné činnosti školy :

- vhodné témy z obsahu niektorých vyučovacích predmetov – medzi predmetové vzťahy,
- úlohy objektivej ochrany školy,
- rešpektovanie vnútorného poriadku školy,

- požiarne a poplachové smernice,
- zabezpečenie úrazovej zábrany a predlekárskej prvej pomoci,
- cvičenia v prírode v rámci TV,
- príprava učiteľov na proces v ÚC.

Učivo „Ochrana života a zdravia“ má niekoľko špecifík a odlišností od ostatných vyučovacích predmetov v základnej škole. Základným znakom učiva OZO je, že hoci nemá vyučovací predmet, je učivo pre žiakov prvej a druhej zdravotnej skupiny povinné a výsledky sa neklasifikujú. Poslanie učiva je zamerané prípravou žiakov na správne činnosti a konania v prípade vzniku nebezpečnej mimoriadnej situácie. Žiaci si v priebehu výchovného a vzdelávacieho procesu osvojujú potrebné vedomosti, zručnosti, návyky a schopnosti.

Zvláštnosťou učiva OZO je viac tematický obsah navzájom nie podobný. Pre osvojovanie vedomostí a zručností sa využívajú účelové cvičenia, prípadne niektoré vhodné poznatky z iných oblastí vzdelávania. Používané metódy rešpektujú bežné didaktické postupy, žiada sa však uplatňovať menej verbálne a viac názorné metódy, cvičenia a kontroly. Dôležitú funkciu plnia aktivizujúce a motivačné hodnotenia, samostatné alebo skupinové činnosti. Žiaci majú v priebehu osvojovania učiva získať poznatky o potrebnosti a nenahraditeľnosti učiva pri vzniku a priebehu mimoriadnej situácie. Odporúčame spracovať a skoordinať učivo vybraných vyučovacích predmetov k jeho využitiu v medzipredmetových vzťahoch v prospech učiva OZO. Prvky učiva sú zapracované do učebných osnov povinných predmetov (telesná výchova, prírodoveda, pracovné a technické vyučovanie, biológia, zemepis, fyzika, chémia) a sú ich neoddeliteľnou súčasťou.

Rozdielnosť v procese vyučovania učiva OZO je, že sa realizuje prevažne mimo učební so špecifickým materiálom a učebnými pomôckami. Dávame na zváženie zaradenie niektorých tém do ÚC vzhľadom na :

- priestorové podmienky školy,
- blízkosť vhodného terénu,
- dostupnosť materiálu a pomôcok na precvičovanie,
- náročnosť, alebo neprimeranosť požiadaviek a úloh na žiakov vzhľadom na pohlavie a vek,
- odbornú pripravenosť pedagogických pracovníkov.

Na procese realizácie učiva sa okrem tém vo vybraných povinných predmetoch a účelových cvičení podieľajú aj :

- školský režim (disciplinovanosť a kolektivismus),
- civilná ochrana a objektová ochrana,
- záujmová činnosť (príprava mladých zdravotníkov, požiarnikov, záchranárov CO, športových strelcov a pod.),

- spolupráca so špecifickými organizáciami a združeniami ako Armáda SR, Slovenský skauting, Sokol, Orol, SČK, Slovenský zväz ochrancov prírody, Združenie technických a športových činností SR,

Nakoľko sa učivo nerealizuje v samostatnom predmete, je potrebné, aby riaditeľ školy zabezpečením a usmernením učiva poveril zodpovedného učiteľa. Osobitnú pozornosť je treba venovať príprave a rozširovaniu materiálového zabezpečenia výučby, ktoré vzhľadom na prevažujúci praktický charakter výučby bezprostredne ovplyvňuje kvalitu plnenia cieľov.

Poverení organizátori zodpovedajú za účelné skĺbenie organizačnej a metodickej stránky tejto náročnej formy vyučovania. Odporúča sa vypracovať námetovú situáciu a túto spojiť so súťažami tried po ročníkoch. Vzhľadom na priestorové a materiálne ťažkosti je vhodné v jeden deň organizovať cvičenie maximálne s tromi triedami.

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať získaniu požadovaných „výstupných“ vedomostí, zručností a návykov žiakov deviateho ročníka. Preto je účelné organizovať cvičenia s týmito triedami osobitne s čo najväčším počtom starostlivo pripravených a materiálovo zabezpečených stanovíšť.

V rozsahu učiva pre 9. ročník základnej školy treba zvýrazniť skutočnosť, že časť žiakov sa zapojí do rôznych výrobných a nevýrobných činností bez ďalšieho vzdelávania. Preto ich vedomosti zručnosti a návyky z ochrany života a zdravia treba posudzovať aj z toho hľadiska.

Bezpečnostné opatrenia pri didaktických hrách a účelovom cvičení na školách

- organizovať označenie priestoru ÚC a poriadkovú službu v nebezpečných miestach, označenie a ohraničenie nebezpečných priechodov a miest,
- označiť miesta imitácie a zaistiť bezpečnosť pri označení jednotlivých situácií,
- udržiavať poriadok pri činnosti cvičiacich značkárov,
- spracovať pokyny pre bezpečnostné opatrenia pri cvičení v závislosti od miestnych podmienok, aby sa nimi oboznámili všetci účastníci didaktických hier a účelového cvičenia,
- kontrolovať osobne a prostredníctvom svojich zástupcov a pomocníkov dodržiavanie bezpečnostných opatrení počas didaktických hier a účelového cvičenia.

Za dodržiavanie bezpečnostných opatrení počas didaktických hier a účelového cvičenia sú zodpovední vedúci na jednotlivých pracoviskách, ktorí sú povinní :

- oboznámiť žiakov so stanovenými bezpečnostnými opatreniami,
- oboznámiť cvičiacich s nebezpečnými miestami a označiť ich,
- kontrolovať dodržiavanie bezpečnostných opatrení, najmä počas imitácie a praktickej činnosti.

Počas účelového cvičenia a didaktických hier je zakázané :

- prevážať imitačné prostriedky spoločne s osobami,
- používať nesprávnu či poškodenú techniku a dopravné prostriedky,
- pohybovať sa a zdržiavať sa v miestach presunov a činnosti techniky,
- používať rádiové stanice bližšie ako 100 m od vedenia vysokého napätia, pracovať s nimi bez uzemnenia,
- používať nesprávne a poškodené imitačné prostriedky, používať ich improvizáciu,
- rozmiestňovať značkárov v miestach nebezpečnej imitácie,
- používať zápalné a dymové prostriedky bližšie ako 50 m od osôb a ľahko zápalných látok (materiálov). Dymové prostriedky nepoužívať menej ako 200 m od obydľia a komunikácií,
- uskutočňovať cvičné výbuchy v obytných miestach a na vodných plochách,
- zbierať nepoužité – nevybuchnuté imitačné prostriedky a demontovať ich,
- vykonávať činnosť v zadymených priestoroch bez ochranných pomôcok a zaistenia inou osobou,
- dotýkať sa vodičov elektrickej energie a vodivých kovových predmetov bez preverenia ich odpojenia od elektrickej energie,
- pohybovať sa v nebezpečných miestach,
- vykonávať zemné práce bez súhlasu príslušných územných správnych orgánov,
- rozkladať oheň v lesných porastoch a na miestach s možnosťou vzniku požiaru,
- piť vodu z nepreverených vodných zdrojov.

Na zaistenie bezpečnosti sa musia dodržiavať tieto špecifické opatrenia:

- dodržiavať stanovené bezpečnostné opatrenia pre činnosť v príslušnom objekte (mieste),
- pri činnosti v rámci didaktických hier a účelového cvičenia zabezpečiť jednotlivé miesta proti poškodeniu,
- zabrániť prípadnému narušeniu inžinierskych sietí a technologických zariadení výrobného procesu,
- uskutočniť prieskum predpokladaných miest účelového cvičenia,
- priestory činnosti označiť stanovenými značkami (tabuľkami),
- nedovoliť prekročenie noriem pobytu a práce v ochranných maskách a iných ochranných prostriedkoch.

Pri činnosti v lesných priestoroch :

- Uskutočniť prieskum a označiť nebezpečné a nepriechodné miesta,
- Zaisťovať dodržiavanie všetkých protipožiarnych opatrení,
- Zabezpečiť zdravotnícke opatrenia pri možnom úraze, proti uštipnutiu hadom, otravám a pod.

Obsah

1. Obsah učiva pre primárne vzdelávanie

Obsahové zameranie v prvom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- naša obec – všeobecná charakteristika;
- evakuácia školy v prípade ohrozenia – postup opustenia školy, miesto zhromaždenia, presun do bezpečného priestoru;
- signály civilnej ochrany a činnosť žiakov po ich vyhlásení;
- horľaviny a ich následky;

b) Zdravotná príprava

- vybavenie domácej lekárničky a jej využitie pri poskytnutí prvej pomoci; nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov;
- ošetrovanie odrenín ruky, nohy, prstov a hlavy;
- privolanie pomoci k zranenému;
- význam symbolu „červený kríž“;

c) Pohyb a pobyt v prírode

- orientácia v mieste školy a jej okolí;
- určenie svetových strán podľa slnka;
- významné budovy a ich účel – zdravotné stredisko, lekáreň, pošta, telefón; predajne, železničná a autobusová stanica, miestny úrad;
- historické objekty našej obce – pamätné domy, zrúcaniny, pamätníky, múzeá, galérie;
- poznávanie zelene v okolí obce;
- správanie sa k osamelým zvieratám;

Obsahové zameranie v druhom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- možnosti vzniku mimoriadnych udalostí v prírode a na objektoch;
- zoznámenie sa s detskou ochrannou maskou (DM-1, CM3-3/h), určenie veľkosti;
- druhy signálov civilnej ochrany a činnosť žiakov na vyhlásenie varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“;
- evakuácia školy v prípade ohrozenia požiarom;
- protipožiarne stanovište, kde sa nachádza zbor požiarnej ochrany a spôsob jeho privolania;
- nebezpečenstvá pri zaobchádzaní s elektrickým a plynovým zariadením;
- zápalky, zapaľovače a horľaviny;

b) Zdravotná príprava

- kedy a kadiaľ do zdravotného strediska;
- správanie sa v čakárni, u lekára a pri školských lekárskech prehliadkach;
- pomoc lekárov chorým a zraneným;
- ochrana pred chorobami, účelné obliekanie;
- ochrana a prvá pomoc pri zistení kliešťa, uštipnutí zmijou, osou a včelou;

c) Pohyb a pobyt v prírode

- význam vody v prírode, pitie povrchovej vody;
- jedovaté rastliny, jedovaté huby;
- zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode;
- zvieratá vo voľnej prírode, nebezpečenstvo besnoty;
- značenie turistických chodníkov;

Obsahové zameranie v treťom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- evakuácia žiakov pri ohrození školy a jej okolia – prírodné katastrofy, živelné pohromy a výhražné správy;
- varovné signály CO a činnosť žiakov pri ich vyhlásení;
- druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlasovania;
- poloha školy, ulice, oboznámenie sa so zdrojmi ohrozenia;

b) Zdravotná príprava

- všeobecné zásady ochrany zdravia aplikované na časti ľudského tela a časti tváre; starostlivosť o chrup;
- hygiena tela, bielizne, šiat;
- správna životospráva – jedlo, spánok, oddych, učenie;
- ošetrovanie a obväzovanie prstov ruky, lakt'a, oka, hlavy;

c) Pohyb a pobyt v prírode

- okolie našej obce, stanovište našej školy;
- orientácia podľa poludňajšieho tieňa;
- približné určovanie významných budov a iných dominant v okolí podľa svetových strán;
- tvary zemského povrchu – rovina, pahorkatina, vysočina, kopec, hora, úbočie, svah, úpätie;
- chránené územie, objekty a prírodné útvary v obci a jej okolí;

Obsahové zameranie vo štvrtom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- nebezpečné látky v okolí školy (amoniak, chlór a pod.), zásady ochrany, prvá pomoc pri zasiahnutí organizmu;
- použitie detskej ochrannej masky, nasadzovanie spolužiakovi (DM-1, CM3-3/h);
- význam a použitie improvizovaných prostriedkov individuálnej ochrany – protichemickej a protiradiačnej;
- ukážka detského ochranného vaku (DV-75) a detskej kazajky;
(DK-88);
- činnosť pri varovných signáloch CO;
- zásady vykonania čiastočnej hygienickej očisty;

b) Zdravotná príprava

- starostlivosť o vitálne ústroje ľudského organizmu;
- zdravie a choroby, nákazlivé choroby a ochrana pred nimi;
- obväzovanie nohy, kolena, lýtka, stehna;
- jednoduché obväzovanie ovínadlami a šatkami pri povrchovom poranení rúk, nôh, prstov;

c) Pohyb a pobyt v prírode

- určovanie hraníc SR a susediacich štátov na mape;
- určovanie nadmorských výšok na mape okolia;
- jednoduchý odhad krátkych vzdialeností;
- jednoduchý náčrt pochodu, kresba okolia stanovišťa – panoráma;
- čítanie z mapy- podľa farieb a topografických značiek;
- určovanie svetových strán na mape a podľa mapy;
- starostlivosť o lesné zvieratá a vtáctvo;
- význam čistého ovzdušia pre človeka a prírodu;
- zásady uhasenia ohniska;
-

Ročníkový vzdelávací štandard učiva ochrany života a zdravia pre primárne vzdelávanie v základných školách s exemplifikačnými úlohami:

Tematický celok: Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana

1. ročník

Obsahový štandard:

Naša obec – všeobecná charakteristika. Varovný signál. Povinnosti a činnosti žiakov pri vyhlásení signálov pri vzniku mimoriadnych udalostí. Spôsob evakuácie školy v prípade ohrozenia požiarom. Základné druhy horľavín a ich následky.

Výkonový štandard:

1. Varovné signály a činnosť žiakov po varovaní

1.2 Poznať signál „Všeobecné ohrozenie“ a činnosť po jeho vyhlásení.

1.2.1 Povedz, ako sa dozvieš o hroziacom nebezpečenstve.

1.2.2 Uved', aký tón vydáva siréna pri signáli „Všeobecné ohrozenie“.

1.2.3 Povedz, čím sa líši signál „Všeobecné ohrozenie“ od signálu „Ohrozenie vodou“.

2. Evakuácia školy v prípade ohrozenia

1.1 Poznať činnosti pri opustení školy v prípade ohrozenia.

2.1.1. Vymenuj, ktoré materiály v škole, triede sú horľavé.

2.1.2. Ukáž, kde stojíš v skupine pred odchodom z triedy.

2.1.3. Povedz, ktorou cestou pôjdeš z triedy po vyhlásení signálu v prípade ohrozenia.

2.1.4. Uved' príklad, kedy sa evakuuje škola.

2.1.5. Urči miesto, kde sa v škole nachádza sklad civilnej ochrany.

2. ročník

Obsahový štandard:

Možnosti vzniku mimoriadnych udalostí. Druhy varovných signálov. Opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku pri vzniku mimoriadnej udalosti. Spôsob evakuácie. Detská ochranná maska a jej použitie. Pravidlá správania sa v prípade ohrozenia požiarom. Protipožiarne stanovište. Nebezpečenstvo hroziace pri manipulácii so zápalkami, zapaľovačmi a horľavinami, s elektrickým a plynovým zariadením.

Výkonový štandard:

1. Mimoriadne udalosti – možnosti vzniku

1.1 Poznať riziká, ktoré ohrozujú život, zdravie, majetok.

1.1.1 Charakterizuj svojimi slovami pojem mimoriadna situácia, udalosť.

1.1.2 Povedz aspoň dve možnosti vzniku mimoriadnej udalosti v prírode a na objektoch.

1.1.3 Povedz, kde v blízkosti školy a tvojho bydliska môže dôjsť k vzniku mimoriadnej udalosti.

1.1.4 Urči, ako znie tón pri vyhlásení varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“.

2. Požiarne ochrana

2.1 Osvojiť si pravidlá evakuácie pri ohrození požiarom.

2.1.1 Popíš únikovú cestu v prípade vyhlásenia evakuácie pri vzniku požiaru.

2.1.2 Uved', kto a ako vyhlási signál „Horí“ na škole.

2.1.3 Povedz, komu a ako je potrebné ohlásiť požiar.

- 2.2 Poznať nebezpečenstvo pri manipulácii s materiálom umožňujúcim vznik požiaru.
- 2.2.1 Vysvetli nebezpečenstvo použitia otvoreného ohňa v blízkosti horľavých a výbušných látok.
- 2.2.2 Urči, kde v škole sú umiestnené hasiace prístroje.
- 2.2.3 Povedz, čo všetko je potrebné skontrolovať pred odchodom z domu do školy, aby nedošlo k požiaru.

3. Prostriedky individuálnej ochrany

- 2.3 Poznať základné prostriedky ochrany jednotlivca.
- 2.3.1 Vymenuj bežné dosiahnuteľné prostriedky ochrany jednotlivca.
- 2.3.2 Povedz, pomocou čoho a ako sa zisťuje veľkosť ochrannej masky.

3. ročník

Obsahový štandard: Charakteristika jednotlivých druhov mimoriadnych udalostí. Druhy a spôsob vyhlásenia varovných signálov. Opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku pri vzniku mimoriadnej udalosti. Možné zdroje ohrozenia vzhľadom na polohu školy. Spôsob evakuácie v prípade ohrozenia školy a jej okolia – havária, živelná pohroma, katastrofa.. Povinnosti žiakov pri organizácii evakuácie.

Výkonový štandard:

1. Mimoriadne udalosti

- 2.4 Poznať druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlásenia.
- 2.4.1 Charakterizujú živelnú pohromu, haváriu, katastrofu.
- 2.4.2 Povedz, čo urobíš keď zaznie siréna a nenachádzaš sa v škole ani doma, ale vonku.
- 2.4.3 Povedz, ako sa dozvieš o hroziacom nebezpečenstve a vzniku mimoriadnej udalosti.
- 2.4.4 Uved', ako dlho počuť sirénu pri signáli „Všeobecné ohrozenie“.
- 2.4.5 Uved' miesta možností vzniku mimoriadnych udalostí v okolí školy, bydliska.
- 2.4.6 Vymenuj najčastejšie požiarne nedostatky (závady) v škole, v domácnosti.

2. Evakuácia

- 2.1 Osvojiť si základné zákony pri evakuácii školy.
- 2.1.1 Povedz, ako sa môžeme evakuovať z ohrozeného priestoru.
- 2.1.2 Vymenuj, ktoré veci sa odporúčajú vziať si zo sebou pri evakuácii – evakuačná batožina.
- 2.1.3 Uved' hmotnosť evakuačnej batožiny pre deti.

4.ročník

Obsahový štandard: Nebezpečné (zdraviu škodlivé) látky. Možnosti výskytu nebezpečných látok v okolí školy. Predlekárska pomoc v prípade zasiahnutia organizmu zdraviu škodlivými

látkami. Opatrenia na ochranu životov, zdravia v prípade vzniku mimoriadnej udalosti. Čiastočná hygienická očista a jej význam pre ochranu zdravia. Detské ochranné prostriedky (ochranná maska, kazajka, vak), ich význam a použitie.

Výkonový štandard:

1. Nebezpečné látky – druhy, zásady ochrany

- 1.1. Získať prehľad o nebezpečných látkach vyskytujúcich sa okolí školy a bydliska.
 - 1.1.1 Vymenuj aspoň tri priemyselné podniky (závody), ktoré v okolí školy a bydliska pracujú s nebezpečnými látkami
 - 1.1.2 Povedz, ktoré zdraviu škodlivé látky poznáš.
 - 1.1.3 Urči, v ktorom smere sa šíri nebezpečná látka pri poveternostných podmienkach a ktorým smerom opustíš ohrozený priestor.
 - 1.1.4 Povedz načo môžu byť použité nebezpečné látky v prípade teroristického útoku.

2. Detské prostriedky individuálnej ochrany

- 2.1 Poznať základné prostriedky ochrany detí.
 - 2.1.1 Vymenuj najzákladnejšie prostriedky detskej ochrany dýchacích ciest a očí.
 - 2.1.2 Uveď vek detí pre použitie ochrannej masky DM 1.
 - 2.1.3 Vymenuj najznámejšie prostriedky na improvizovanú ochranu celého tela.
 - 2.1.4 Urči, v akej polohe je maska v prípade jej nasadenia.
 - 2.1.5 Uveď základné činnosti pri čiastočnej hygienickej očiste tela a vysvetli jej význam.

Tematický celok: Pohyb a pobyt v prírode

1. ročník

Obsahový štandard:

Orientácia v mieste školy a jej okolí. Osvojiť si vedomosti, zručnosti a pohyb v teréne podľa prírodných úkazov. Základné informácie o významných budovách a ich účele. Historické objekty v obci a jej okolí.

Výkonový štandard:

1. Orientácia v mieste školy a jej okolí

- 1.1 Poznať svoju školu.
 - 1.1.1 Uveď názov ulice, na ktorej sídli škola.
 - 1.1.2 Urči miesto tvojej triedy v budove školy.
 - 1.1.3 Ukáž na pláne školy jedáleň, telocvičňu, východ z budovy.
- 1.2 Poznať okolie školy.

1.2.1 Vymenuj najmenej dve ulice, ktorými prechádzaš cestou z domu do školy.

1.2.2 Uveď presnú adresu svojho bydliska.

2. *Určovanie svetových strán*

2.1 Poznať svetové strany

2.1.1 Ukáž, kde na obzore vychádza a kde zapadá slnko.

2.1.2 Vysvetli určovanie svetových strán podľa slnka.

3. Významné budovy a ich účel

3.1 Poznať významné budovy v mieste bydliska a školy.

3.1.1 Popíš presné miesto, kde sa nachádza zdravotné stredisko v obci.

3.1.2 Uveď približné miesto pošty.

3.1.3 Vymenuj dopravné prostriedky pomocou ktorých sa dostaneš do školy.

3.1.4 Zhotov jednoduchý náčrt dôležitých budov v okolí školy a mieste bydliska.

2. ročník

Obsahový štandard:

Význam vody v prírode a jej konzumácia. Zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode. Jedovaté huby. Značenie turistických chodníkov.

Výkonový štandard:

1. Príroda – charakteristika a význam

1.1 Charakterizovať význam vody v prírode.

1.1.1 Povedz, ktorá rieka preteká v mieste tvojho bydliska, alebo okolí.

1.1.2 Povedz, čím sa znečisťuje voda v prírode.

1.2 Poznať jedovaté huby.

1.2.1 Rozlíš jedovaté huby na obrázku.

2. Správanie sa a pohyb v prírode

2.1 Poznať zásady pohybu a pobytu v prírode.

2.1.1 Povedz, prečo nemáme poškodzovať prírodu.

2.1.4 Opíš, možné následky nesprávneho ukrytia pred bleskom.

2.2. Poznať turistické chodníky

2.2.1 Urči miesto, kde sa nachádza najbližší turistický chodník v okolí školy, obce.

2.2.2 Popíš, ako sa označujú turistické chodníky.

3. ročník

Obsahový štandard:

Okolie obce, chránené územia, objekty a prírodné útvary. Orientácia podľa poludňajšieho tieňa. Hlavné a vedľajšie svetové strany. Významné budovy a dominanty v okolí. Tvary zemského povrchu.

Výkonový štandard:

1. Orientácia v teréne

- 1.1 Poznať stanovište a okolie školy.
 - 1.1.1 Urči najvýhodnejšie miesto v okolí školy na pozorovanie.
 - 1.1.2 Povedz, ako určujeme svetové strany podľa tieňa.
 - 1.1.3 Urči hlavné svetové strany podľa poludňajšieho tieňa.
 - 1.1.4 Vymenuj hlavné a vedľajšie svetové strany.
- 1.2 Určiť významné budovy podľa svetových strán.
 - 1.2.1 Ukáž hlavné svetové strany pred vchodom do školy.
 - 1.2.2 Nakresli, čo dôležité sa nachádza severne, východne, západne a južne od vchodu do školy.
 - 1.2.3 Povedz, ktoré sú hlavné časti kompasu, alebo buzoly.
 - 1.2.4 Urči, na ktorú svetovú stranu ukazuje tmavý koniec streľky.
 - 1.2.5 Urči pomocou kompasu alebo buzoly, čo sa nachádza od vášho stanovišťa na vedľajších svetových stranách.

2. Tvárnosť krajiny

- 2.1 Charakterizovať tvárnosť okolia obce, mesta.
 - 2.1.1 Uved' rozdiel medzi rovinou a pahorkatinou.
 - 2.1.2 Povedz, ktorý je najvyšší vrch v okolí obce.
 - 2.1.3 Opíš Vysoké Tatry z hľadiska tvárnosti.

4. ročník

Obsahový štandard: Hranice Slovenskej republiky a ich poloha k susedným štátom na mape. Význam čistého ovzdušia pre človeka a prírodu. Základné zásady pri táborení v prírode. Základné úkony práce s mapou – určovanie svetových strán podľa mapy, čítanie z mapy podľa farieb a základných topografických značiek, určovanie nadmorských výšok a jednoduchý odhad krátkych vzdialeností. Jednoduchý náčrt pochodu, panoramatický náčrt.

Výkonový štandard:

1. Mapy, základné činnosti pri práci s mapou

- 1.1 Vedieť základné úkony pri práci s mapou.

- 1.1.1 Urči na mape sever a ostatné svetové strany.
- 1.1.2 Uveď štáty, s ktorými máme spoločné hranice.
- 1.1.3 Ukáž na mape miesto kde žiješ.
- 1.2 Poznať základné topografické značky a čítanie z mapy.
 - 1.2.1 Urči na mape Slovenska najznámejšiu nížinu a vysočinu.
 - 1.2.2 Uveď farbu, ktorá sa používa pre označenie riek a jazier na mape.
 - 1.2.3 Nájdi na mape dve jaskyne.
- 1.3 Poznať obsah mapy.
 - 1.3.1 Povedz, podľa čoho určíš, kde je na mape sever.
 - 1.3.2 Povedz, akou topografickou značkou sa značí obec, cesty a železnice.
 - 1.3.3 Ukáž na mape vrstevnicu a charakterizuj ju.
 - 1.3.4 Urči výškový rozdiel dvoch ľubovoľných bodov na mape.

2. Typy náčrtov a zhotovenie jednoduchého náčrtu - zhotovenie jednoduchých náčrtov pochodu. Nakresli jednoduchý plán (situačný náčrt) ulice, na ktorej sa nachádza škola. Popíš rozdiel medzi situačným a panoramatickým náčrtom. Vedieť vysvetliť odhad vzdialeností. Urči dĺžku svojho kroku a dvojkroku. Opíš spôsob jednoduchého odhadu vzdialenosti krokováním.

Tematický celok : Zdravotná príprava

1.ročník

Obsahový štandard: Význam poskytnutia prvej pomoci. Vybavenie domácej lekárničky a jej využitie. Nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov. Význam symbolu „Červený kríž“. Spôsob privolania pomoci k zranenému. Ošetrovanie jednoduchých poranení rúk, nôh a hlavy.

Výkonový štandard:

1. Prvá pomoc s použitím domácej lekárničky

- Poznať a charakterizovať prvú pomoc.
- Povedz, komu je potrebné nahlásiť úraz.
- Nakresli znak (symbol) Červeného kríža, ktorý vidíš na lekárničke,
- 1.2 Poznať funkciu domácej lekárničky.
 - 1.2.1 Povedz, prečo deti nesmú svojvoľne užívať lieky.
 - 1.2.2 Vymenuj tri lieky alebo zdravotné pomôcky, ktoré by nemali chýbať v domácej lekárničke.
 - 1.2.3 Uveď tri najdôležitejšie obväzové pomôcky.

1.2.4 Povedz, kde všade by nemala chýbať lekárnička.

2. Jednoduché rany

2.1 Poznať postup ošetrovania jednoduchých poranení.

2.1.1 Urči, akým prostriedkom vyčistiš ranu.

2.1.2 Vysvetli, na čo slúžia rýchloobväzy (náplasti).

2.1.3 Ukáž na spolužiakovi ošetrovanie odreniny chrbtu ruky.

2. ročník

Obsahový štandard: Návšteva lekára v zdravotnom stredisku. Správanie sa v zdravotníckych zariadeniach. Úloha lekára pri pomoci chorým a zraneným. Prevencia pred chorobami a preventívne opatrenia proti uštipnutiu hmyzom.

Výkonový štandard:

1. Významné strediská z hľadiska zdravotnej prevencie a liečenia

1.1 Poznať významné zdravotnícke zariadenia.

1.1.1 Uveď, kde sa nachádza zdravotné stredisko v mieste tvojho bydliska.

1.1.2 Opíš, na aký účel slúži ľuďom nemocnica.

1.1.3 Vysvetli, ako sa správať v čakárni u lekára.

2. Starostlivosť o zdravie

2.1 Poznať zásady starostlivosti o zdravie.

2.1.1 Vysvetli význam povolania lekár.

2.1.2 Uveď, akých lekárov si navštívil a ako pomáhajú chorým a raneným.

2.1.3 Povedz, ktorým športom si upevňuješ zdravie.

2.1.4 Uveď, aká strava je pre človeka najzdravšia.

3. Neprijemné poranenia

3.1 Poznať zásady ošetrovania neprijemných poranení.

3.1.1 Uveď, na aké poranenie použiješ studený obklad.

3.1.2 Povedz, pomocou čoho vytiahneš žihadlo zapichnuté v koži.

3.1.3 Povedz názov jediného jedovateého hada u nás.

3.1.4 Charakterizuj, ako vyzerá miesto so zahryznutým kliešťom.

3. ročník

Obsahový štandard:

Zásady ochrany zdravia. Hygiena tela a starostlivosť o chrup. Správna životospráva. Ošetrovanie a obväzovanie rán na prstoch ruky, lakťa, oka a hlavy.

Výkonový štandard:

1. Ochrana zdravia

- 1.1 Poznať časti ľudského tela a zásady správnej životosprávy.
 - 1.1.1 Vymenuj hlavné časti ľudského tela.
 - 1.1.2 Povedz, ako sa máš správne starať o svoje zuby.
 - 1.1.3 Povedz, prečo človek potrebuje pravidelný a dostatočný spánok.
 - 1.1.4 Vymenuj základné zásady správnej životosprávy.

2. Prvá pomoc pri poranení hornej končatiny a hlavy

- 2.1 Poznať zásady ošetrovania a obväzovania.
 - 2.1.1 Vysvetli, prečo je potrebné každé poranenie okamžite ošetriť.
 - 2.1.2 Popíš, ako by si ošetril povrchové poranenie hlavy.
 - 2.1.3 Ukáž na spolužiakovi ošetrovanie odreniny lakťa.
 - 2.1.4 Na poranené prsty ruky použi správny obväz.

4. ročník

Obsahový štandard: Základné životné funkcie ľudského organizmu a ich význam. Hodnota zdravia, nákazlivé choroby a ochrana pred nimi. Pojmy prvej pomoci. Obväzová technika kolena a lýtko. Použitie trojrohej šatky pri znehybnení hornej končatiny. Zásady poskytovania prvej pomoci pri jednoduchých poraneniach.

Výkonový štandard:

1. Základné životné funkcie

- 1.1. Poznať, kedy človek potrebuje prvú pomoc.
 - 1.1.1 Povedz, čo patrí k základným životným funkciám ľudského tela.
 - 1.1.2 Uveď, ako realizujeme kontrolu vedomia.
 - 1.1.3 Ukáž na spolužiakovi, kde položíme ruky pri kontrole dýchania.
 - 1.1.4 Ukáž miesta, kde nahmatáme pulz.

2. Praktické precvičenie obväzovej techniky pri jednoduchých poraneniach horných a dolných končatín

- 2.1 Poznať zásady obväzovej techniky.
 - 2.1.1 Uveď, kedy používame obvinadlo a kedy šatkový obväz.
 - 2.1.2 Vysvetli, na čo musíme dávať pozor pri prikladaní obvinadla.

2.1.3 Demonštruj, ako sa prikladá obvinadlo.

2.1.4 Ukáž dva spôsoby ako upevníme koniec obvinadla.

2.1.5 Demonštruj na spolužiakovi špirálový obvaz lýtky a znehybnenie hornej končatiny trojrohovou šatkou.

4.2. Obsah učiva pre nižšie sekundárne vzdelávanie

V tejto časti je uvedený obsah učiva pre teoreticko – praktickú prípravu a účelové cvičenia v jednotlivých ročníkoch druhého stupňa základných škôl. Postup vyučovania zvolia vyučujúci podľa možností školy a vyzrelosti žiakov s využitím metodických odporúčaní metodických oddelení. Osobitnú pozornosť treba venovať výstupným vedomostiam a zručnostiam žiakov deviateho ročníka.

Obsahové zameranie v piatom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- varovné signály CO – činnosť na varovný signál „Všeobecné ohrozenie“; „Ohrozenie vodou“, „Koniec ohrozenia“;
- ochranná poloha ochranných prostriedkov (DM-1, CM3-/3h);
- ukážka prechodu priestoru kontaminovaného nebezpečnými látkami;
- kolektívna ochrana, evakuácia –vyhlasovanie evakuácie, evakuačné zariadenia; spôsoby vykonávania evakuácie, evakuačná batožina;
- kolektívna ochrana – ukrytie a ochrana v budovách pri mimoriadnej udalosti;

b) Zdravotná príprava

- imobilizácia horných a dolných končatín pomocou štandardných dláh;
- znehybnenie poranených končatín improvizovanými prostriedkami;
- uloženie postihnutého do stabilizovanej polohy – privolanie lekára;
- ošetrovanie a znehybnenie zlomenín dolných končatín;
- spôsoby odsunu poraneného – podľa druhu a závažnosti poranenia;

c) Pohyb pobyt v prírode

- zásady orientácie v prírode podľa prírodných úkazov, kompasu, buzoly, mapy,
- odhad vzdialeností do 300 m a výšky 10 m;
- pochod na neznáme miesto s riešením úloh na určovanie vlastného stanovišťa podľa mapy;

- správne zakladanie ohňa;

Obsahové zameranie v šiestom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- charakteristika nebezpečných látok ohrozujúcich školu a jej okolie;
- vyhlásenie varovných signálov CO – činnosť v domácnostiach, činnosť žiaka a triedy po ich vyhlásení;
- lokalizácia a likvidácia požiaru ručnými hasiacimi prostriedkami;
- vyrozumieanie a privolanie požiarnikov – údaje;
- dekontaminácia – hygienická očista a čiastočná špeciálna očista materiálu;
- evakuácia z ohrozeného priestoru;
- pravidiel správania sa obyvateľstva pri ohrození a pri vzniku mimoriadnej udalosti;

b) Zdravotná príprava

- zložitejšie obväzovanie obväzmi horných a dolných končatín, trupu a brucha – obväzová technika;
- prakové obväzy brady nosa;
- šatkové obväzy hlava, ruky, nohy;
- náplastové obväzovanie poranení na horných a dolných končatinách;
- ošetrovanie poranených kĺbov a kostí horných a dolných končatín- vyvrtnutie; vykĺbenie, zlomeniny;

c) Pohyb a pobyt v prírode

- mierky máp a náčrtov, meranie vzdialeností na mape a v teréne;
- pomer výšky a šírky s nárastom vzdialenosti;
- zhotovenie jednoduchej pomôcky na odhad výšky a šírky;
- zemepisný azimut;
- určenie vlastného stanovišťa podľa mapy;
- určenie svetových strán podľa núdzových orientačných prostriedkov;
- prenášanie azimutu z mapy do terénu a z terénu do mapy;
- preventívna ochrana pred bleskom;

Obsahové zameranie v siedmom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- činnosť na varovné signály CO,
- ukladanie a skladovanie ochrannej masky (DM-1, CM-3-3/h);
- kolektívna ochrana, evakuácia obyvateľstva, obsah evakuačnej batožiny;
- ochranné stavby, pravidlá správania sa v úkrytoch, činnosť po opustení úkrytov;
- dezinfekcia, dezinfekcia, deratizácia, dekontaminácia;
- postup pri vzniku požiaru v osobnom automobile;
- zbrane hromadného ničenia - ničivé účinky, škodlivé pôsobenie na organizmus a ochrana pred nimi;
- ochrana potravín a vody pred škodlivinami a zamorením;

b) Zdravotná príprava

- poskytnutie prvej pomoci s pomocou lekárničky v osobnom automobile;
- prvá pomoc pri otrave plynom, chemikáliami;
- prvá pomoc pri šoku, protišokové opatrenia;
- vytiahnutie poraneného z rokliny;
- znehybnenie pri poranení panvy, krčnej chrbtice, hrudníka;
- ošetrovanie a znehybnenie otvorenej zlomeniny;
- umelé dýchanie z pľúc do pľúc (ústami, nosom), masáž srdca;
- zastavenie tepnového, žilového a vlásokovcového krvácania;

c) Pohyb a pobyt v prírode

- príprava pochodu, zhotovenie harmonogramu a náčrtu pochodu;
- výber a úprava plochy pre stanovanie, stavanie turistického stanu;
- meranie rýchlosti, šírky a hĺbky vodného toku;
- prekonávanie vodnej prekážky;
- správanie sa pri prietrži mračien a privaloch vody;
- značenie mostov a prechodov cez vodné toky;

Obsahové zameranie v ôsmom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- jadrové zbrane a ich ničivé účinky;
- ochrana pred svetelným žiarením;
- ochrana pred tlakovou vlnou (tlakovým nárazom);
- ochrana pred prenikavou radiáciou a rádioaktívnou kontamináciou;
- hygienická očista a čiastočná špeciálna očista materiálu,;
- lokalizácia a likvidácia požiaru s jedovatými splodinami horenia;
- nebezpečné látky v okolí školy – zásady ochrany pri ich úniku, evakuácia z ohrozeného územia;
- kolektívna ochrana – druhy úkrytov, pravidiel správania sa v úkrytoch;
- odstraňovanie nebezpečných látok z povrchu terénu, budov a materiálu;

b) Zdravotná príprava

- hromadné nešťastia, triedenie chorých a ranených;
- postup pri poskytovaní prvej pomoci v mieste hromadného nešťastia;
- praktické riešenie prvej pomoci topiacej sa osobe;
- technická a zdravotná pomoc pri poranení elektrickým prúdom;
- prvá pomoc pri popáleninách;
- poskytnutie zdravotníckej pomoci pri strate vedomia;
- poskytnutie prvej pomoci pri úpaloch;
- sterilizácia prostriedkov;
- nebezpečenstvo pohlavných chorôb, zásady prevencie;
- alkoholizmus, drogy, toxikománia – škodlivé účinky, prevencia;

c) Pohyb a pobyt v prírode

- pochod podľa pripravených azimutov, tabuľka pochodu;
- vybavenie zdravotníckym materiálom pri individuálnej turistike(pešo, bicyklom);
- značkovanie turistických ciest a chodníkov;
- príprava jednoduchej teplej stravy s použitím ohňa, zásady bezpečnosti;
- odstraňovanie devastáčnych následkov spôsobených ľuďmi v prírode;

Obsahové zameranie v deviatom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- úlohy CO vyplývajúce zo Ženevských dohovorov a dodatkových protokolov;
- civilná ochrana v Slovenskej republike, jej miesto úlohy a poslanie;
- analýza územia obce, mesta, okresu;
- organizovanie jednotiek civilnej ochrany – štáby a odborné jednotky;
- varovné signály CO – činnosť po ich vyhlásení;
- činnosť pri záchrane ľudí zo závalov a poškodených krytov;
- jódová profilaxia (v okolí AE);

b) Zdravotná príprava

- preverenie vedomostí a prehĺbenie návykov a zručností z poskytovania prvej pomoci pri rôznych poraneniach, zlomeninách, obväzovanie, znehybňovanie častí tela;
- darcovstvo krvi a transplantácie orgánov ľudského tela;
- správanie sa pri náleze zraneného mimo obývaného priestoru;
- prevencia proti kliešťovej encefalitíde;

c) Pohyb a pobyt v prírode

- základný turistický výstroj;
- absolvovanie trasy primeranej veku;
- povinnosti turistov pri ochrane životného prostredia;

Výstupné vzdelávacie štandardy s exemplifikačnými úlohami povinného učiva ochrany života a zdravia pre nižšie sekundárne vzdelávanie základných škôl

Tematický celok: Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana

Obsahový štandard:

Činnosť po varovaní varovnými signálmi. Používanie prostriedkov individuálnej ochrany. Základné zručnosti pri použití ochrannej masky. Kompletizovanie ochrannej masky, pochodová, pohotovostná a ochranná poloha. Čiastočná hygienická očista osôb a čiastočná dezaktivácia potravín, vody a materiálu. Ochrana pred účinkami zbraní hromadného ničenia. Prevencia proti požiarom a činnosť po vzniku požiaru.

Výkonový štandard:

1. Varovné signály a činnosť po ich vyhlásení..

1.1. Poznať varovné signály a základné činnosti po ich vyhlásení.

Popíš, ako sa vyhlasuje varovný signál „Všeobecné ohrozenie“, „ Ohrozenie vodou“, „ Konec ohrozenia“.

1.1.2 Uveď, aká je činnosť po vyhlásení varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“.

Priprav si ochrannú masku do predpísanej polohy po varovaní signálom „Všeobecné ohrozenie“.

Čo zabezpečíš v byte pred odchodom do úkrytu?

Uveď, kde najbližšie sa nachádza úkryt a povedz, aký čas potrebuješ na presun do úkrytu.

2.Prostriedky individuálnej ochrany.

Poznať prostriedky individuálnej ochrany a vedieť ich správne používať.

Popíš z akých hlavných častí sa skladá ochranná maska CM 3-/3h

Aké prostriedky individuálnej ochrany jednotlivca poznáš ?

Popíš funkciu ochrannej masky.

Uveď, aké polohy ochrannej masky poznáš a čo je pohotovostná poloha.

Vymenuj improvizované prostriedky ochrany dýchacích ciest, končatín a tela.

Nasaď si ochrannú masku správnym spôsobom v časovom limite do ochrannej polohy.

Prečo je potrebné dezinfikovať ochrannú masku po použití .

Povedz, čo znamená skratka PIO.

3.Kolektívna ochrana pred účinkami následkov pri mimoriadnej udalosti.

Získať vedomosti a zručnosti v oblasti kolektívnej ochrany.

Čo rozumieš pod pojmom kolektívna ochrana osôb ?

Popíš čo je evakuácia a ako sa uskutočňuje.

Uveď, aké spôsoby evakuácie poznáš a aké sú povinnosti občanov.

Charakterizuj jednotlivé typy úkrytov.

Uveď, čo má obsahovať evakuačná batožina a aká je povolená hmotnosť pre tvoj vek.

Povedz základné zásady správania sa v úkrytoch.

4.Zbrane hromadného ničenia a ich ničivé účinky.

Vedieť rozdeliť zbrane hromadného ničenia a poznať ich ničivé účinky.

Vymenuj tri druhy zbraní hromadného ničenia.

Povedz aké ničivé účinky jadrových zbraní poznáš.

Povedz účinky otravných látok a biologických zbraní.

Čo je prenikavá radiácia, rádioaktívne zamorenie, svetelné žiarenie, tlaková vlna a ako sa proti nim chránime.

Použi individuálnu ochranu pri zamorení ovzdušia otravnou látkou a urči cestu úniku.

Vymenuj aké sú zásady ochrany a prevencia pred infekčnou chorobou.

5.Hygienická očista a ochrana potravín a vody.

Poznať zásady ochrany osôb, potravín, vody a materiálu.

Povedz, čo rozumieme pod pojmom kontaminácia.

Uveď, čo znamenajú pojmy dezinfekcia, dezinfekcia, deratizácia a dekontaminácia.

Vykonaj hygienickú očistu tváre, dýchacích ciest, očí, rúk a vrchného oblečenia po prechode prašného územia na účelovom cvičení správnym postupom.

Popíš, akým spôsobom sa vykoná úplná hygienická očista a špeciálna očista materiálu po zamorení rádioaktívnym prachom a otravnými látkami.

Popíš, ako chránime vodné zdroje proti zamoreniu.

Priprav na účelové cvičenie svoje potraviny a vodu do dostupných bezpečných obalov proti kontaminácii.

6.Ochrana proti požiarom.

Poznať preventívne opatrenia proti požiarom a zásady hasenia vzniknutého začínajúceho požiaru.

Vymenuj jednoduché hasiace prostriedky a aké horľaviny nimi hasíme.

Vymenuj, aké ručné hasiace prístroje a aké horľaviny ktorým hasíme poznáš.

Povedz, akým ručným hasiacim prístrojom nesmieme hasiť horiace elektrické zariadenie pod prúdom.

Povedz, aké horľaviny sa nesmú nachádzať v blízkosti vykurovacích telies.

Vymenuj, aké tekuté horľaviny poznáš a akými prostriedkami ich hasíme.

Povedz, aké sú zásady manipulácie s otvoreným ohňom.

Uveď, aké základné protipožiarne opatrenia poznáš, ktoré dodržiavate vo vašej domácnosti.

Povedz, aké protipožiarne opatrenia musíme dodržiavať pri táborení.

Povedz, čo prikazujú požiarne poplachové smernice vo vašej škole.

Uveď, ako privoláš hasičov k vzniknutému požiaru a ako sa vyhlasuje varovný signál „ Požiarne poplach“.

Te m a t i c k ý c e l o k : Zdravotná príprava

Obsahový štandard:

Všeobecné zásady prvej pomoci. Prvá pomoc pri stavoch ohrozujúcich život – krvácanie, zastavenie dýchania, strata vedomia a šok. Základné ošetrenie a znehybnenie končatín štandardnými a improvizovanými prostriedkami pri zlomeninách, vyvrtnutiach a vykĺbeninách. Zásady pri poranení panvy, krčnej chrbtice. Obväzová technika a odsun raneného. Postup pri poskytovaní prvej pomoci pri hromadnom nešťastí, poranení elektrickým prúdom, popáleninách , úpaloch, podchladení a otravách.

Výkonový štandard:

1. Všeobecné zásady pri poskytovaní prvej pomoci

Poznať základné zásady prístupu k zranenému, technickú a zdravotnícku prvú pomoc.

Vymenuj tie činnosti, ktoré patria do technickej a zdravotníckej prvej pomoci.

Vymenuj dôležité životné funkcie.

Popíš, ako zistíš, či postihnutý dýcha, je pri vedomí a či je krvný obeh funkčný.

Uveď technickú činnosť záchrancu pri poranení elektrickým prúdom a otrave v zadymenom priestore.

Vymenuj jednotlivé zásady protišokových opatrení.

Povedz , ktorým zraneným poskytneš pomoc najskôr pri väčšom počte zranených osôb.

Aký je postup privolania odbornej zdravotníckej pomoci k zranenému?

2.Prvá pomoc pri stavoch ohrozujúcich život.

Poznať druhy krvácania , spôsoby zastavenia a obnovenie krvného obehu.

Porovnaj vonkajšie a vnútorné krvácanie.

Popíš rozdiel medzi žilovým, tepnovým a vlásoknicovým krvácaním.

Vymenuj tlakové body a uveď ich význam pri zastavení krvácania.

Popíš, ako budeš postupovať pri príznakoch vnútorného krvácania.

Vymenuj spôsoby zastavenia krvácania z poranenej tepny.

Poskytni prvú pomoc zastavenia tepnového krvácania pomocou tlakového obväzu pri poranení ramennej tepny.

Povedz, prečo nesmieme podávať tekutiny pri vnútornom krvácaní.

Popíš, ako ošetríš krvácajúcu povrchovú reznú ranu.

Uveď, kedy uskutočňujeme masáž srdca a popíš, akým spôsobom sa vykonáva.

Vedieť poskytnúť prvú pomoc pri zastavení dýchania.

Povedz, podľa akých príznakov zistíme, že postihnutý nedýcha.

Uveď možné príčiny zastavenia dýchania.

Popíš, akým spôsobom uvoľníme dýchacie cesty.

Vykonajte vo dvojici správne umelé dýchanie z úst do úst a nepriamu masáž srdca na modeli (Resusci Anne). Ak nemáš model, popíš presný postup.

Uveď počet stlačení hrudníka na jeden vdych postihnutému so zastaveným dýchaním a krvným obehom.

Vykonaj na figurantovi správne uloženie do stabilizovanej polohy.

Vedieť zvládnuť situáciu a poskytnúť prvú pomoc postihnutému so stratou vedomia, podchladením, otravách a popáleninách.

Uveď, ktoré životné funkcie kontrolujeme u postihnutého so stratou vedomia.

Povedz, čo nám signalizujú modré pery u postihnutého so stratou vedomia.

Popíš, ak postihnutý dýcha, do akej polohy ho uložíme.

Povedz, aké sú možné príčiny straty vedomia.

Uveď, ako zabezpečíme odbornú pomoc a prevoz do nemocnice.

Popíš prvú pomoc pri podchladení.

Povedz, čo spôsobuje otravy, ktoré sú najčastejšie druhy a ako poskytneme prvú pomoc.

Charakterizuj stupne popálenia a popíš prvú pomoc pri obarení.

Popíš príznaky podchladenia a prehriatia, prevenciu a prvú pomoc pri omrzlinách a úpale.

Vedieť poskytnúť prvú pomoc pri zlomeninách a iných poškodeniach končatín a chrbtice. Zvládnuť základnú obväzovú techniku a poznať princípy transportu.

Vymenuj štandardné a improvizované prostriedky na znehybnenie končatín.

Znehybni zatvorenú zlomeninu predlaktia na figurantovi veľkým závesom pomocou trojrohej šatky.

Popíš, ako ošetríme otvorenú zlomeninu predkolenia.

Znehybni štandardnými prostriedkami zatvorenú zlomeninu predkolenia.

Popíš Kramerovú a nafukovaciu dlahu, uveď spôsob použitia.

Povedz, do akých polôh uložíme postihnutého s poranením brucha a hrudníka.

Ulož spolužiaka do protišokovej polohy.

Vedieť zvládnuť základnú obväzovú techniku a poznať princípy transportu.

Uveď rozdelenie obväzov podľa účelu.

Zaraď krycie, tlakové, odsávacie, nepriedušné, upokojujúce a spevňujúce obväzy k jednotlivým poraneniam.

Popíš a ukáž tri spôsoby použitia trojrohej šatky.

Použi prakový obväz na ošetrovanie nosa a brady.

Urči na obrázku, ktorý je kruhový, špirálový, osmičkový a klasový obväz.

Ošetri a obviaž simulované poranenie prstu ruky.

Povedz, pri akom zranení použijeme nepriedušný obväz.

Uveď, aká je zásada pri podozrení z poranenia chrčtice a krčných stavcov.

Uveď aké spôsoby odsunu raneného vzhľadom na charakter zranenia poznáš .

Zhotovte vo dvojici improvizované nosidlá na účelovom cvičení.

Povedz, aké zásady platia pri transporte zranených na nosidlách.

Tematický celok: Pohyb a pobyt v prírode

Obsahový štandard:

Určovanie svetových strán pomocou prírodných úkazov , buzoly a určovanie azimutov. Orientácia mapy, čítanie z mapy a topografické značky. Určenie vlastného stanovišťa, odhad vzdialeností, určenie výškového rozdielu a krokovanie. Mierka mapy a zhotovenie situačného a topografického náčrtu. Zhotovenie schematickeho náčrtu a pochod podľa azimutov. Turistické značky a chodníky. Výber miesta pre stanovanie, príprava ohniska a jednoduchej stravy. Preventívna ochrana proti blesku a prívalu vody. Poznávanie krajiny, pamiatok.

Výkonový štandard:

1. Pohyb v prírode pomocou mapy a buzoly.

Zvládnuť pohyb a orientáciu v prírode pomocou mapy a buzoly.

Urči svetové strany podľa slnka a hodínok a spresni ich pomocou buzoly.

Zorientuj mapu a urči vlastné stanovište.

Uveď, aké topografické značky sa nachádzajú v blízkosti tvojho stanovišťa na mape.

Urči z mapy nadmorskú výšku tvojho stanovišťa.

Urči vzdialenosť do nasledujúceho bodu pochodu podľa mierky mapy.

Povedz, aká je dĺžka tvojho kroku a koľko tvojich krokov predstavuje 100 m.

Zhotov situačný a topografický náčrt pochodu.

Zhotov schematický náčrt a pochoduj podľa zvolených azimutov s využitím turistických značiek a chodníkov.

2. Pobyť v prírode a jej ochrana

Poznať prírodu, zásady pobytu v nej a vedieť ju chrániť.

Popíš najvhodnejšie miesto na postavenie stanu.

Uveď, aké sú zásady pre zhotovenie a uhasenie ohniska.

Povedz, aké sú zásady pri odchode z miesta táborenia.

Povedz, prečo nesmieme počas búrky stáť pod osamelým stromom alebo na voľnej ploche v prírode.

Povedz, z akého dôvodu musíme zmeniť miesto táborenia pri rieke počas výdatného trvalého dažďa.

7. TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI (TBZ)

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine.

Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, napláňovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Ciele aj obsah prierezovej témy sa plnia vo všetkých predmetoch pri práci na projektoch a ich prezentáciách. V 1. , 2. a 4. ročníku 1 voliteľná hodina týždenne v samostatnom predmete Tvorba projektov

8. REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA (RLG)

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta – na funkčné využívanie historických regionálnych ukážok: môj rodný kraj – kraj, kde žijem; škola a jej okolie; moja trieda; obec, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.), história, (osídlenie), povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch napr. ekonomika); jej flóru a faunu – význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov – objavujeme Slovensko – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska; povestami opradené pohoria – cestujeme po Slovensku – oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti z veľkých a starých miest Slovenska; zvyky a tradície; ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom); pripomíname si našich predkov – vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma – RODINA – rodostrom rodiny, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedy; rozhovory so žiakmi o minulosti ich regiónu a pod. Vedieť sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.

Základom našej kultúrnej identity, ako aj zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, je tradičná ľudová kultúra – kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva – využitie danosti regiónu, návšteva ľudového majstra, dielne, výstavy – spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudovomeleckých výrobkov regiónu, tradičné jedlá, vlastná tvorba (remeslá), spoznávanie staviteľských pamiatok v regióne, obci, poznatky využiť vo výtvarnom zobrazovaní; tvorba zbierky ľudovej hudobnej kultúry, jej prezentácia (piesne, zvyky regiónu, vlastná tvorba – spevník regiónu); poznávanie vyčítaniek, hádaniek, básní, ľudovej piesne, tanec, ľudové kroje (hudobný, pohybový, výtvarný prejav), príslovie, porekadiel, pranostík, bájok, rozprávok: ľudových, autorských, povestí a pod. – skúmanie vlastnej kultúry, skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.

Týmito aktivitami pomôžeme pri vytváraní predpokladov u žiakov na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráse k tradičnému ľudovému umeniu a uchovávaniu kultúrneho dedičstva našich predkov. Pod regionálnou kultúrou rozumieme súhrn produktov (hmotných a nehmotných) ľudskej činnosti, ktoré sa viažu na konkrétnu obec alebo región. Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach. Regionálna kultúra nadväzuje na regionálne kultúrne tradície a pokladá ich za dôležitú súčasť historickej pamäte i za zdroj identity obce alebo regiónu.

Prierezová tematika sa bude realizovať priebežne vo všetkých predmetoch podľa vhodnosti vyučovacích tém.

Okrem predpísaných prierezových tém sme do TVVP vyučovacích predmetov začlenili výchovu k manželstvu a rodičovstvu, protidrogovú výchovu, informačnú výchovu, čitateľskú výchovu, finančnú gramotnosť, boj za ľudské práva boj proti obezite, starostlivosť o chrup.

UČEBNÝ PLÁN

ISCED 1

ISCED 2

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín	Počet hodín	Počet hodín	Počet hodín	SPOLU	Počet hodín	Počet hodín	Počet hodín	Počet hodín	Počet hodín	SPOLU
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník		5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	6 + 1	6 + 1	6 + 1	26 + 3	5	4 + 1	4 + 1	5	5	23 + 2
	Prvý cudzí jazyk	2	2	3	3	6 + 4	3	3	3	3	3	15 + 0
	Konverzácia v anglickom jazyku						1	1				0 + 2
	Druhý cudzí jazyk								1 + 1	1 + 1	2	4 + 2
	Tvorivé čítanie		1	1		0 + 2						
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1	1	1 + 1	1 + 1	3 + 3						
	Vlastiveda		1	1	1 + 1	3 + 1						
Človek a príroda	Fyzika							2	1 + 1	2	2	5 + 3

Školský vzdelávací program Základnej školy s materskou školou, Brodno 110, Žilina

Človek a príroda	Chémia							1	1	1	1	4 + 0
	Biológia						1 + 1	1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	5 + 4
	Ekológia						1	1				0 + 2
Človek a spoločnosť	Dejepis						1	1	1	1	2	6 + 0
	Geografia						1	1	1	1	1	5 + 0
	Občianska náuka						1	1	1	1	0 + 1	4 + 1
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova	1	1	1	1	4 + 0	1	1	1	0 + 1	1	4 + 1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4	3 + 1	3 + 1	14 + 2	4	4	4 + 1	4 + 1	3 + 2	19 + 4
	Cvičenia z matematiky						1	1				0 + 2
	Informatická výchova		1	1	1	3 + 0						
	Informatika						1	1	1	1	1	2 + 3
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie			1	1	1 + 1						
	Svet práce						1	1	1	1	1	1 + 4

Školský vzdelávací program Základnej školy s materskou školou, Brodno 110, Žilina

	Technika									1		1 + 0
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	4 + 0	1	1	1			3 + 0
	Výchova umením									1	1	1 + 1
	Hudobná výchova	1	1	1	1	4 + 0	1	1	1			3 + 0
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	2	2	2	8 + 0	2	2	2	2	2	10 + 0
	Tvorba projektov	1	1		1	0 + 3						
	Environmentálna výchova	1				0 + 1						
Spolu- povinná časť/voliteľné hodiny		17 / 5	18 / 5	20 / 5	21 / 5	76 / 20	21 / 6	23 / 6	24 / 6	24 / 6	23 / 7	115 / 31
Spolu		22	23	25	26	96	27	29	30	30	30	146

VIII. Učebný plán ISCED1

Rámcový učebný plán pre základné školy s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.	2.	3.	4.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk	8	6	6	6	26
			1	1	1	3
	1. cudzí jazyk anglický jazyk	0	0	3	3	6
		2	2			4
	tvorivé čítanie		1	1		2
Príroda a spoločnosť	prírodoveda	0	1	1	1	3
		1		1	1	3
	vlastiveda	0	1	1	1	3
					1	1
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1	1	1	4
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	3	3	14
				1	1	2
	informatická výchova		1	1	1	3
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie			0	1	1
				1		1
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	4
	hudobná výchova	1	1	1	1	4
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	8
	tvorba projektov	1	1		1	3
	environmentálna výchova	1				1
Spolu povinná časť ŠVP		17	18	20	21	76
Voliteľné hodiny ŠKVP		5	5	5	5	20
Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny		22	23	25	26	96

Poznámky

Učebný plán pre ISCED 1 je vypracovaný podľa rámcového učebného plánu schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky zo dňa 20. mája 2011 pod číslom 2011-7881/18674:1-921 ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským s platnosťou od 1. septembra 2011.

1. Pri prestupe žiaka z inej školy triedny učiteľ zistí, podľa akého školského vzdelávacieho programu sa žiak vzdelával na predchádzajúcej škole a škola zabezpečí zosúladenie jeho vedomostí, zručností a postojov so svojím vlastným vzdelávacím programom spravidla v priebehu jedného roka.
2. Maximálny počet vyučovacích hodín v týždni pre žiakov prvého a druhého ročníka nesmie byť vyšší ako 23, pre žiakov tretieho a štvrtého ročníka nesmie byť vyšší ako 26.
3. Trieda sa môže deliť v každom predmete na skupiny podľa podmienok školy. Delenie sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 224/2011 Z. z. o základnej škole. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí spravidla podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce. Delenie sa prerokuje na Rade školy.
4. Na vyučovanie predmetu náboženská výchova alebo etická výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov. Ak si žiak vyberie predmet, navštevuje ho bez zmeny počas celého školského roka.
5. Na vyučovanie predmetov informatika a informatická výchova, svet práce, technika, anglický jazyk, nemecký jazyk a laboratórne práce možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňujú do počtu najviac 17 žiakov.
6. Telesná výchova sa v prvom ročníku až štvrtom ročníku vyučuje pre chlapcov a dievčatá spoločne.
7. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí spravidla aj zohľadnením priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, charakteru činnosti žiakov, náročnosti predmetu, možnosti vytvoriť rozvrh podľa psychohygienických požiadaviek na žiaka a požiadaviek na BOZ.
8. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, napr. dvojhodinovky, vyučovacie bloky, kurzy a pod..
9. Obedňajšia prestávka pre žiakov prvého ročníka a druhého ročníka sa začína najneskôr po piatej vyučovacej hodine a pre žiakov tretieho ročníka a štvrtého ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu minimálne 30 minút.

10. V prvom ročníku sa vyučuje najviac trikrát v týždni v jednom slede päť vyučovacích hodín, v druhom ročníku v jednom slede päť vyučovacích hodín, v treťom ročníku a vo štvrtom ročníku v jednom slede najviac dvakrát v týždni šesť vyučovacích hodín.

11. Voliteľné hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu.

Počet týždenných hodín na 1. stupni je určený štátnym vzdelávacím programom, škola má k dispozícii 20 vyučovacích hodín, ktoré sme sa v súlade s profiláciou školy rozhodli využiť v školskom vzdelávacom programe nasledovne:

1. ročník / 5 hodín :

- 2 hodiny na voliteľný predmet 1. cudzí jazyk
- 1 hodina prírodoveda
- 1 hodina environmentálna výchova
- 1 hodina tvorba projektov

2. ročník / 5 hodín :

- 2 hodiny na voliteľný predmet 1. cudzí jazyk
- 1 hodina slovenský jazyk
- 1 hodina tvorivé čítanie
- 1 hodina tvorba projektov

3. ročník / 5 hodín:

- 1 hodina slovenský jazyk
- 1 hodina tvorivé čítanie
- 1 hodina pracovné vyučovanie
- 1 hodina matematika
- 1 hodina prírodoveda

4. ročník / 5 hodín

- 1 hodina slovenský jazyk a literatúra
- 1 hodina tvorba projektov
- 1 hodina vlastiveda
- 1 hodina matematika
- 1 hodina prírodoveda

Chyba! Neplatné prepojenie.

Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1			3
	hudobná výchova	1	1	1			3
	výchova umením				1	1	1
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	10
Spolu povinná časť ŠVP		21	23	24	24	23	115
Voliteľné hodiny SkVP		6	6	6	6	7	31
Spolu : povinná časť + voliteľné hodiny		27	29	30	30	30	146

Poznámky:

Učebný plán pre ISCED 2 je vypracovaný podľa rámcového učebného plánu schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 20. mája 2011 pod číslom 2011-7881/18675:2-921 ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie stredné vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským s platnosťou od 1. septembra 2012.

1. Maximálny počet vyučovacích hodín v týždni pre žiakov 5. a 6. ročníka nesmie byť vyšší ako 30, pre žiakov 7., 8. a 9. ročníka nesmie byť vyšší ako 34.
2. Trieda sa môže deliť v každom predmete na skupiny podľa podmienok školy. Delenie sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 224/2011 Z. z. o základnej škole. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí spravidla podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu, možnosti vytvoriť rozvrh podľa psychohygienických požiadaviek na žiaka s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce.
3. Na vyučovanie predmetu náboženská výchova alebo etická výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov. Ak si žiak vyberie predmet, navštevuje ho bez zmeny počas celého školského roka.
4. Na vyučovanie predmetov informatika a informatická výchova, svet práce, technika, anglický jazyk, nemecký jazyk a laboratórne práce možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
5. Triedy na druhom stupni školy sa delia alebo spájajú na skupiny chlapcov a skupiny dievčat toho istého ročníka. Najvyšší počet žiakov v skupine je 25. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať aj žiakov rozličných ročníkov.

6. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí spravidla aj zohľadnením priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, charakteru činnosti žiakov, náročnosti predmetu a požiadaviek na BOZ.
7. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania, napr. dvojhodinovky, vyučovacie bloky, kurzy a pod..
8. Obedňajšia prestávka pre žiakov piateho až deviateho ročníka najneskôr po šiestej vyučovacej hodine v rozsahu minimálne 30 minút.
9. V piatom ročníku až deviatom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín.
10. Voliteľné hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu.

Počet týždenných hodín na 2. stupni je určený štátnym vzdelávacím programom, škola má k dispozícii 31 vyučovacích hodín, ktoré sme sa v súlade s profiláciou školy rozhodli využiť v školskom vzdelávacom programe nasledovne:

5. ročník / 6 hodín :

- 1 hodinu na voliteľný predmet ekológia
- 1 hodinu na voliteľný predmet konverzácia v anglickom jazyku
- 1 hodinu na voliteľný predmet cvičenia z matematiky
- 1 hodina svet práce
- 1 hodina biológia
- 1 hodina informatika

6. ročník / 6 hodín :

- 1 hodinu na voliteľný predmet ekológia
- 1 hodinu na voliteľný predmet konverzácia v anglickom jazyku
- 1 hodinu na voliteľný predmet cvičenia z matematiky
- 1 hodina svet práce
- 1 hodina slovenský jazyk a literatúra
- 1 hodina informatika

7. ročník / 6 hodín :

- 1 hodina fyzika
- 1 hodina 2.cudzí jazyk nemecký jazyk
- 1 hodina slovenský jazyk a literatúra
- 1 hodina biológia
- 1 hodina matematika
- 1 hodina svet práce

8. ročník / 6 hodín :

- 1 hodina matematika
- 1 hodina 2.cudzí jazyk nemecký jazyk
- 1 hodina biológia
- 1 hodina náboženská /etická výchova
- 1 hodina svet práce
- 1 hodina výchova umením

9. ročník / 7 hodín :

- 2 hodiny matematiky
- 2 hodiny fyziky
- 1 hodina biológia
- 1 hodina občianska výchova
- 1 hodina informatika

Prehľad využitia týždňov v školskom roku

Mesiac	Vyučovanie	Exkurzie, výlety	Výchovno-vzdelávacie akcie	Spolupráca s verejnosťou
September	Účelové cvičenie	Vychylovka - 1.stupeň Kostol v Žiline, Po stopách SNP v B.Bystrici, Špania dolina , Strečno - 2. stupeň	Šarkaniáda	
Október	Cvičenia v prírode	Brodňanka - 2. stupeň	Svetový deň zvierat	Rodičovské združenie
November	Biblická olympiá- da		Deň proti fajčeniu	
December		Budatín -1.stupeň	SD zdravotne postihnutých	Vianočné besiedky
Január				Rodičovské združenie Zápis do 1.roč.
Február	Súťaž Slovenský slávik ,Hviezdoslavov Kubín Olympiá- da z cudzích jazykov Lyžiar- sky kurz	Makovického dom, Krajská knižnica- 2. stupeň	Karneval	
Marec	Testovanie 9	Krajská knižnica - 1. stupeň	Deň vody Mesiac knihy	
Apríl		ChKO-Rochovica- 2.stupeň	Deň Zeme, Deň narcisov	
Máj	Superkvíz vedo- mostný Cvičenia v prírode Úče- lové cvičenie	Ekoskanzen -1.stupeň Hvezdáreň KNM - 2.stupeň	SD mlieka	Rodičovské združenie
Jún	Nácvik na do- pravnom ihrisku	Liptov -1.stupeň, Vysoké Tatry- 2. stu- peň, koncoročné výlety	SD životného prostredia	Deň detí

Lyžiarsky kurz sa uskutoční v prípade vhodných podmienok.

Ostatné súťaže sa realizujú podľa termínovníka.

